

Központi Statisztikai Hivatal

Háztartások információs és kommunikációs technológiai eszköz-használata, 2017

Kérdezői útmutató

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Az adatfelvétel bemutatása

Az adatgyűjtés **célja** annak megismerése, hogy a magyar lakosság milyen mértékben rendelkezik információs és kommunikációs technológiai (IKT-) eszközökkel (számítógép, internet, stb.), használja-e és ha igen, hogyan használja azokat. Az adatfelvételkor kapott értékes információk a magyar viszonyok megismerésén túl lehetőséget adnak nemzetközi összehasonlításra, és alapul szolgálhatnak az információs társadalom fejlődésének irányát meghatározó döntések előkészítéséhez is.

A felvételt 2003-ban kezdték el kialakítani az Eurostat irányításával létrehozott munkacsoport keretében. Európai Unió közös munka eredményeként 2005-re létrejöttek az adatgyűjtés elindításának feltételei. Elkészült egy modell kérdőív, egy közös módszertani kézikönyv, egy **keretszabályozás** mely minden tagállam számára kötelezően előírta egyes mutatók gyűjtését és átadását, kidolgozta a Grant finanszírozási rendszert. Ennek keretében a tagállamok, akik vállalták a pályázatot és a szerződés szigorú feltételeit, a pályázat elbírálásától függően EU támogatást kaptak a megvalósításhoz. Az első adatfelvételek 2005-ben voltak, így 2005-től már összehasonlítható EU szintű adatok állnak rendelkezésre. Az adatok átadásának határideje minden évben a folyó év október 5. Az adatok alapos Eurostat ellenőrzés után mindenki számára elérhetővé válnak az Eurostat adatbázisában az adatgyűjtést követő év elején. Az Eurostat ezen felül minden évben rendszeresen megjelentetett kiadványaiban teszi közzé a felvétel eredményeit. A tagországok nemzeti statisztikai hivatalai, így a KSH is, tájékoztatási célú adatbázisaiban, rendszeres éves jelentéseiben és hivatali kiadványaiban hasznosítja az adatokat. Az adatgyűjtés végrehajtásáról és minőségéről minden évben összefoglaló jelentést kell készíteni az EU szabványok szerint, melynek kiküldési határideje minden évben november 5. A fentiek következtében az adatfelvétel dokumentumai, módszertana és végrehajtása EU szinten teljesen egységes, adatai összehasonlíthatók. Van lehetőség az országokénti nemzeti igények, eltérések érvényesítésére is, de ezeket az eltéréseket 2014 óta már csak nemzeti forrásokból lehet finanszírozni.

Az adatfelvétel végrehajtása

A KSH 2005 óta tagja a munkacsoportnak és végrehajtja a felvételt az EU szabályozásban előírtaknak megfelelően.

Az adatgyűjtés **eszmei időpontja**: 2017. április 1-én 0:00 óra. Ha a kérdésre a választ a megelőző 3, illetve 12 hónapra vonatkozóan kell megadni, akkor az időtartamot ettől az időponttól kell visszaszámítani. Az **adatgyűjtést** 2017.05.02–05.26 között kell végrehajtani.

a./ Válaszadási kötelezettség

A válaszadási kötelezettségről tudni kell, hogy az adatszolgáltatás **önkéntes**. A felmérésben résztvevőt tájékoztatni kell arról, hogy az adatgyűjtés akkor lesz igazán sikeres és szakmailag megbízható adattartalmú, ha minden kiválasztott háztartás vállalja a közreműködést a felvételben. A kapott válaszokat bizalmasan kezeljük, csak statisztikai célra használjuk és csak összesített adatokat tartalmazó mutató formájában közöljük. **Az adatgyűjtés alapján készült elemzés megtalálható a KSH honlapján**, témakörök / információ, kommunikáció / / kiadványok / Információ és kommunikációs eszközök felhasználása, elektronikus kereskedelem / útvonalon.

b./ Adatszolgáltatói kör

Az adatszolgáltatói kör a mintába véletlenszerűen bekerült mintegy 10 ezer címet tartalmaz. A háztartásokat úgy választottuk ki, hogy annak alapján az IKT használati szokásokról országosan jellemző képet kaphassunk. A mintában szereplő adatszolgáltatók 25%-át évente lecseréljük, azaz a mintát rotáljuk. Ennek következtében egy háztartást legfeljebb 4 egymást követő évben kérdezzük ki.

c./Az adatfelvétel módszere

A legnagyobb **változás** 2015-höz kötődik, amikor az adatgyűjtés végrehajtásának módszere változott az addigi **személyes interjú laptop támogatással** egészült ki. A kérdéseket a kérdezőbiztos teszi fel az adatszolgáltatóknak a laptopon megjelenő kérdőív kérdései alapján,

az adatszolgáltató válaszát pedig a laptopon rögzíti. Amennyiben bármilyen a laptopos rögzítést lehetetlenné tevő körülmény merül fel, akkor a nála levő tartalék papír kérdőíven történik a válaszok rögzítése, a korábbi években megszokott módon. A laptopos rögzítésnél is használható a papír kérdőív támogatásként azoknál az adatszolgáltatóknál, akik vizuális típusúak és nem elég hallaniuk, de látni is szeretnék a kérdést, amíg gondolkoznak a válaszon. Ezekben az esetekben egy papírkérdőíven párhuzamosan követhetik a kérdezőbiztos kérdés feltevését.

d./ Címjegyzék

A címjegyzék a felvétel alapja, mert ez biztosítja az adatszolgáltatók elérését és ennek pontos követésén múlik az adatok reprezentativitása, megbízhatósága. A címjegyzékbe szereplő háztartásokat kell bevonni a felvételbe.

e./Az adatvédelem fő célja, hogy illetéktelen személy ne férhessen hozzá az adatokhoz. Az összeíró a kapott válaszokat, valamint a tudomására jutott egyéb információkat köteles bizalmasan kezelni.

A következő szabályokat szigorúan be kell tartani:

-A kérdezőbiztos minden esetben a KSH által kibocsájtott fényképes igazolvánnyal köteles igazolni magát;

-A lakásba engedély nélkül nem léphet be;

-A válaszolók nevét soha nem jegyezheti fel.

-A háztartástól okmányok bemutatását nem kérheti az esetlegesen bemutatott okmányokról, iratokról másolatot nem készíthet;

-A kérdezőbiztos, saját maga nem válaszolhat a kérdésekre, saját benyomásai alapján nem módosíthatja a válaszokat.

Kérdezőbiztos feladatai

a./ Oktatási csomagok (kérdőív, útmutató, rövid útmutató, önellenőrző kérdések, felkérő levél köszönőkártya) átvétele a területi felelősöktől;

b./ Otthoni felkészülés: az oktatási anyagok tanulmányozása, önellenőrző kérdések megválaszolása;

c./ Kérdező biztosok tantermi oktatáson való részvétele;

d./ Szerződés-kötés;

e./ A felvételhez szükséges nyomtatványok átvétele;

f./ Két gyakorló kérdőív kitöltése és felküldése laptopon;

g./ A saját elérhetőségek feltüntetése a köszönőkártyán, majd a felkérő levél behelyezése a borítékba;

h./ A felvétel elkezdése, címek első felkeresése;

i./ A második felkeresések végrehajtása azoknál, akiknél az első kapcsolatfelvétel sikertelen volt;

j./Rendkívüli események jelentése a megyei felelősnek;

k./ Szükség szerinti harmadik felkeresések végrehajtása;

l./Az adatfelvétel befejezése, a címjegyzék, és a kizárólag IKT összeírásban résztvevő külső összeírók igazolványának leadása a megyei felelősnek.

Az adatfelvétel kiemelt kérdései

a./ Előzetes felkészülés otthon

A kérdezőbiztosok legalább 2 héttel a tantermi oktatás előtt megkapják az oktatási csomagot, ami az alábbi dokumentumokból áll:

- Kérdezői útmutató
- Papír alapú mintakérdőív
- Felkérő levél
- Köszönőkártya személyes interjúhoz
- Önellenőrző kérdések

Az egyéni felkészülés részeként a kérdezőbiztosnak ezeket a tananyagokat még oktatás előtt el kell sajátítania. Az oktatáson való részvétel feltétele az önellenőrző kérdések kitöltése papíron. A megválaszolt önellenőrző kérdéseket a kérdezőbiztos vigye magával az oktatásra. Ezek ellenőrzése a megyei munkatársak feladata.

b./ Tantermi oktatás

A tantermi oktatáson való részvétel kötelező. Az oktatás célja a felkészülés során tanultak átismétlése, az adatfelvétel nehézségeinek átbeszélése, a gyakorlati teendők áttekintése. Az oktatás része a kérdezőbiztosok alapos kommunikációs és kérdezéstechnikai felkészítése is.

Az oktatás idejéről és helyszínéről a területi felelősök értesítik a kérdezőbiztosokat az oktatás előtt legalább 1 héttel.

A tantermi oktatást követően lapon (gyakorló üzemmódban) két próbakérdőívet kell kitölteni. A próba kérdőívet célszerű sajátmagáról, vagy családtagjáról, ismerőséről kitölteni.

c./ Az adatfelvételhez szükséges nyomtatványok

- **Kérdőív**
- **Kérdezői útmutató**
- **Rövid útmutató**
- **Felkérő levél** (címenként 1 db)
- **Köszönő kártya** (címenként 1 db, A5-ös méretű a személyes interjúkhoz)

d./A felvétel lebonyolítása

A lebonyolítás részletes szabályozása a régiós irányítás szintjén történik.

A kérdezőbiztosok háromszori kapcsolatfelvételének követésére a kérdőív címlapján került sor, fontos ennek pontos kitöltése a sikertelen kísérletek esetén.

Az adatok felküldése a lapon felvétel esetén folyamatos.

A kérdezőbiztossal szembeni elvárások

- a./ A képzésben való aktív részvétel, az oktatási tananyag elsajátítása;
- b./ Megfelelő szintű számítógép és internet ismeret;
- c./ Érdeklődés a megfigyelési terület iránt;
- d./ Jó kommunikációs és meggyőző készség;

A kérdezőbiztos legyen felkészült. Több módon is tudja indokolni a válaszában, miért fontos, hogy a véletlenszerűen kiválasztott háztartás részt vegyen a felmérésben és miért nem kell aggódnia válaszáinak bizalmas kezelése miatt

Bemutatkozásakor alakítsa a meggyőzést a válaszában megnyilvánulásai szerint. Emelje ki, hogy ez egy EU felmérés, mely 2005 óta minden évben összehasonlítható adatokat szolgáltat évenként, az összes tagállam részvételével. Adatait széles körben használják politikai és gazdasági döntéshozók, az oktatási és kutatói szféra és a média képviselői.

- e./ Adatvédelmi szabályok ismerete és betartása;

Hívja fel a figyelmet az adatvédelmi előírásokra, tudja meggyőzni az adatszolgáltatót, hogy adatai biztonságban vannak, emelje ki, hogy a felvétel csak név nélküli és összesített, egyéni azonosításra teljesen alkalmatlan adatállományt hoz létre.

f./ Interjúra felkészülten, a szükséges dokumentumokkal érkezzen;

g./ Bármikor képes legyen indokolni:

- miért fontos, hogy a válaszoló részt vegyen a felvételen
- miért nem kell aggódnia válaszainak kezelése miatt

h./ Törekedjen arra, hogy a legfelkészültebb családtag válaszoljon;

Próbálja meg elérni, hogy a háztartási kérdésekre az a háztartástag válaszoljon, aki a leginkább ismeri a háztartás számítógép és internet ügyeit.

i./ Képes legyen felvilágosítást adni kérdésekre, fogalmakra vonatkozóan;

Nyújtson segítséget, ha a válaszadó elbizonytalanodik és segítségre szorul a kérdés megértésében, vagy a válaszadó nem a kérdésre válaszol. Mindeközben figyeljen arra, hogy ne befolyásolja a válaszadó válaszában tartalmát. A kérdőív tartalmával és fő szakmai meghatározásokkal kapcsolatban tudjon felvilágosítást adni.

j./ Képes legyen megszerezni és fenntartani az adatszolgáltató együttműködését;

Az interjú során és főleg a segítség nyújtáskor törekedjen a válaszadó együttműködését megszerezni, ezért ne éreztesse vele, ha válasza tájékozatlanságot mutat, ne legyen fölényes, kioktató, vagy türelmetlen. Ha úgy érzi, hogy a válaszoló valamelyik válasza alkalmat ad rá és nyugodtnak látszik, dicsérje meg precíz válaszáért, gyors felfogásáért, tájékozottságáért, vagy bármi másért, amit az interjú során tapasztal stb.

k./ Képes legyen segítséget nyújtani, ha a válaszadó elbizonytalanodik;

l./ A kérdéseket teljes egészében szó szerint, rövid magyarázó szöveggel kell felolvasnia;

KITÖLTÉSI TUDNIVALÓK

A kitöltés szabályai

Az esetleges laptop hibák okozta kitöltési nehézségek elkerülése érdekében kis mennyiségű papír kérdőívet és útmutatót is készenlétben tartunk így **az útmutatóban továbbra is jelen lesznek a papír kérdőívekre vonatkozó részletek is.**

Mindkét kikérdezési módnál **minden kódkockába be kell írni**, a kérdésre adott válaszlehetőségeknek megfelelő kódszámot. A papír kérdőívet jól olvashatóan kék vagy fekete golyóstollal kell kitölteni. A laptop esetében ügyelni kell a kitöltött rész folyamatos mentésére az adatvesztés, vagy az akaratlan mozdulatokkal való téves adatbevitel elkerülésére.

- Azoknál a kérdéseknél, ahol a kérdésre vagy az egyes alkérdésekre **van (1) nincs(0)** vagy **igen (1) nem (0)** válaszlehetőség van, a válasz lehetőségek közelében elhelyezkedő kódnégyzetbe *van vagy igen* válasz esetén „1”- et, *nincs vagy nem* válasz esetén „0”- t kell írni (pl.: A1, A2 kérdés)
- Ahol a **válasz szó után zárójelbe tett kódszám** szerepel és több válasz is adható, ott is a válaszlehetőség után lévő négyzetbe írt kódszám beírásával kell választ adni (pl.: A3 kérdés), de ott természetesen több kódnégyzetet, vagy akár mindet ki lehet tölteni. A több válasz jelölési lehetőség esetén fontos megjegyezni, hogy az igen, nem válaszok a kérdéssel összeolvasva nem adnak nyelvtanilag korrekt fogalmazást, vagyis a kérdésre nem igen, vagy nem lenne a nyelvtanilag korrekt válasz a mindennapi beszédben. Ilyenkor az igen vagy nem egyszerűen azt jelenti, hogy a felkínált válaszlehetőség érvényes vagy nem érvényes rám (mint adatszolgáltatóra), ugyanezt válaszolnám-e a kérdésre én is, vagy sem.

Az adatfelvételt **háztartásonként** kell végrehajtani, a kijelölt címen található minden háztartásról ki kell tölteni az **Alapinformációkat**, az **„A”** modult, a kiegészítő háztartási kérdést (**K1**) és háztartásonként egy-egy 16-74 év közötti személyről kell kitölteni a **B, C, D, E, F** modulokat.

A célsokaság korhatárának meghatározása, **16-74 év közöttieknek azokat tekintjük, akik** 2017. április 1-ig (eszmei időpont) betöltötték (vagy töltik) a 16. életévüket, illetve akik eddig az időpontig még nem töltötték be a 75. életévüket.

A lakásban élő háztartások elhatárolásához fontos a **háztartás fogalmának meghatározása**. „A háztartás azoknak a személyeknek a közössége, akik — függetlenül a rokoni kapcsolatoktól és a lakásban való bejelentettségüktől — folyamatos életviteli költségeiket részben vagy egészben közösen viselik, egyazon jövedelmi és fogyasztói közösség tagjai.” (A háztartás fogalmát részletesebben az útmutató 1. melléklete tartalmazza)

A kérdőív 3 nagy fejezetre bontható:

- a háztartások összetételével kapcsolatos alapinformációkra,
- a háztartások IKT ellátottságára,
- az egyéni IKT használati szokásokra vonatkozó kérdésekre.

Némileg elkülönül, de nagyon fontos a **K1** kérdés, mely a háztartások nettó havi jövedelmi viszonyaira vonatkozik, és kényes jellege miatt a kérdőív végére került.

A „Kiegészítő háztartási kérdések között továbbra is szerepeltetjük a K2-es kérdést, amely a következő évre 2018 vonatkozóan az internetes adatszolgáltatás iránti igényt kívánja felmérni. A fejezeteken belül ún. modulok vannak. **Az Alapinformációk, az A modul és a kiegészítő háztartási kérdés a háztartás egészére vonatkoznak.** A **B–F modulok** kérdései az **egyéni használati** szokásokra kérdeznek, az **E** modul a digitális készségeket, az **F** modul pedig az *internet biztonság* szintjét méri. Ezeket a kérdéseket a háztartás egy — *16 és 74 év közötti* tagjának kell feltenni, olyannak, akire a háztartás tagjai közül leginkább jellemző a számítógép, illetve az internet használata.

A kitöltési útmutató használata

A modulok címeinél 2 féle ábra látható. A háztartási modulok és az egyéni modulok vizuális elkülönítésére szolgál

Háztartási modul

Egyéni modul

A laptopos rendszerben a kitöltési útmutató, a kérdőívhez hasonlóan a felvétel biztonságos megvalósítása érdekében kis mennyiségben a hagyományos papír alapon is előállításra és szétosztásra kerül. Emellett elérhető elektronikusan a laptopról a hagyományos tartalommal és megjelenik majd a képernyőn a kérdések mellett feljövő ablakos rendszerben, mindig az adott kérdés megválaszolásához szükséges tartalommal. Azoknál a kérdéseknél ahol a kérdőív technológiai fogalom igényessége miatt hosszú háttéranyag kapcsolódik az adott kérdéshez, ott az ablakok tartalmát igyekszünk rövidíteni. Először az ablakban csak a legfontosabb információkat hozzuk fel, azoknak a kérdezőbiztosoknak, akik régen csinálják és nincs szükségük a részletekre. Azoknak, akiknek részletesebb fogalom magyarázatra van szükségük, vagy szükségük van a kérdéshez esetlegesen kapcsolódó egyéb instrukciókra, azok számára ezt a kérdéshez kapcsolódó külön linken tesszük elérhetővé. A papír útmutató használata ugyanezen az elven működik azzal a különbséggel, hogy itt a teljes részletezettség megjelenik az adott kérdésnél és a kérdezőbiztos gyakorlata dönti el, hogy ebből interjú szituációban, információhiány esetén mennyit kell elolvasnia.

Természetesen **az interjú minősége és hatékonysága érdekében az a kívánatos**, ha a kérdezőbiztos egyéni felkészülés és a központi képzések útján, minél többet elsajátít az útmutatóból azért, hogy a helyszínen minél kevesebbszer kelljen valaminek utánanéznia.

A jelen kitöltési útmutató követi a kérdőív struktúráját, és – a lehetőségekhez mérten – választ ad a várható, előre feltételezhető kérdésekre. Amennyiben a kérdőív kitöltésekor olyan kérdés merülne fel, amelyre a kérdezőbiztos a helyszínen nem tudja a választ, haladéktalanul jelezze a problémát a KSH kapcsolattartó munkatársának, aki segít a helyes válasz megadásában. Ha szükséges, a kérdezőbiztos állapodjon meg az adatszolgáltatóval, hogy mikor tér vissza a kikérdezés befejezésére.

Ahhoz, hogy minél kevesebb kitöltési probléma legyen a fontosabb, viszonylag kevesek által ismert fogalmak meghatározását az adott kérdés tárgyalásánál a jelen útmutató tartalmazza

(keretben). Erre főleg akkor lehet szükség, ha az adatszolgáltató nem használja a kérdezett eszközöket, vagy a használó a kérdezéskor nincs jelen, illetve ha a válaszoló személy az egyes kérdések megválaszolásakor bizonytalan.

A kérdőív kitöltése

A rendkívüli helyzetektől eltekintve (amikor hagyományos papír alapú kitöltésre kényszerülünk) döntően laptopos kitöltés lesz jellemző, amit a rögzítő program határoz meg. A programba beépültek a „Blaise” programban való rögzítésnél megszokott hibaüzenetek a 2017 évre aktualizálva (ehhez az évszámokat figyelő hibafelismerésnél 1-el fogjuk növelni a kezdeti és záró évszámokat és a hibaüzenet szövegében megjelenő évszámokat.

A cím felkeresésekor az első lépés annak megállapítása, hogy az adott címen *hány háztartás* található (ld. kitöltés szabályai és a csatolt melléklet). **Háztartásonként egy kérdőívet kell kitölteni.**

A kérdőíven az **azonosító kódokat** mindig pontosan be kell írni. Fontos a „kikérdezés eredményessége” kódjának pontos beírása is. Ennél a pontnál fontos megemlíteni a „kapcsolatfelvétel megkísérelt időpontjai” sort. Ez a sor a többitől eltérően nem eredményességi kód lehetőséget kínál fel, hanem a háromszori felkeresés követésére szolgál, ami előírás az összeírók számára.

A laptopos kitöltésnél a „megválaszolt modulok” kódot a program automatikusan generálja, de a papír kitöltésnél továbbra is oda kell figyelni a kód helyes kitöltésére, mert ez fogja képezni az alapját a kérdezőbiztosi díjazásnak.

Teljesen kitöltött a kérdőív, amennyiben a háztartási és az egyéni modulok mindegyike kitöltött. **Részlegesen kitöltött** a kérdőív, amennyiben csak a háztartási modulok vannak kitöltve.

A háztartási modul csak akkor megválaszolt, tehát a **kódkockába (1) - et kell írni, ha az Alapinformációk, az „A” modul és a kiegészítő háztartási kérdés ki vannak töltve és nincs a háztartásban számítógépet vagy internetet használó személy** (A6 és A7 kérdésre a válasz (0)). Csak mobiltelefon használó (aki nem használ számítógépet és nem használ internetet a mobiltelefonján sem) nem töltheti ki az egyéni modult!

Az egyéni IKT használatra vonatkozó modulok (B, C, D, E, F) akkor tekinthetők kitöltöttnek, tehát a **kódkockába (2) - t kell írni, ha a háztartásra vonatkozó valamennyi kérdés megválaszolt** (alapinformációk, A modul és kiegészítő háztartási kérdés) **és az egyéni modulok kérdései — az ugrások figyelembevételével — megválaszoltak.** A háztartásra vonatkozó válaszok nélkül az egyéni modul nem értékelhető.

Átlagos kitöltési idő fogalma: interjú típusú adatgyűjtések esetén a kijelölt címen eltöltött idő, amely magában foglalja a szükséges tájékoztatással (meggyőzéssel) kapcsolatos ráfordításokat is, de nem tartalmazza az otthoni munkálatok (kódolás, utóellenőrzés) idejét. A laptopos kitöltésnél az átlagos kitöltési időt a program automatikusan elő fogja állítani, papír kérdőívnel viszont a hagyományos módon kell kitölteni. Ahhoz, hogy a program mérni tudja a tájékoztatásra, meggyőzésre és kitöltésre fordított időt, ahhoz az összeírónak a beszélgetés kezdetén, mindenképpen el kell indítani a programot, különben a program, csak a kitöltést fogja mérni.

A kérdőíven belüli fogalmak közti kapcsolatok értelmezése

Ez valójában a kérdőíven, a kérdések előtti, kérdezőbiztosoknak szóló módszertani megjegyzéseknél, illetve a kérdésekben előforduló „vagy”, „és”, „és/vagy”, „legalább egyikére” „legalább egy” kifejezések egységes értelmezését jelenti. Az adatok minősége nagymértékben függ attól, hogy ezeket a kifejezéseket egységesen kezeljük, mert itt dől el, hogy az adatszolgáltatók, milyen körétől kell a választ megkapnunk, milyen körre vonatkozóan van értelme a kérdésnek. Amennyiben pedig az előző kérdés több pontjára adott választól függ a következő kérdés feltevése (vagy kihagyása) az adott személynek, akkor tudnunk kell, hogy az előző kérdés feltételként jelölt pontjai közül elég egnél, vagy az összesnél kell teljesülnie a

feltételnek. A kérdőívben aláhúzással lettek kiemelve a felsorolt kötőszavak. Kérjük, hogy minden olyan kérdésnél, ahol ezeket aláhúzással kiemeltük, ott fordítsanak figyelmet ezek értelmezésére. Az egységes értelmezés kedvéért az alábbiakban rögzítjük ezek jelentését. Az útmutatóban a kérdésekben, a válaszolók körének meghatározásánál, vagy szabályok, meghatározások esetében húzzuk alá a felsorolt kötőszavakat, vagyis olyankor, amikor jelentését és értelmezését fontosnak tartjuk az adatminőség szempontjából.

Vagy: Modul, kérdés, válasz lehetőség vonatkozási körének, vagy egy fogalomkörbe tartozás elemeinek a felsorolásánál alkalmazzuk. Olyan elemek felsorolt elemeit kapcsolja össze, amelyek egyenrangúak abból a szempontból, hogy bármelyikük megléte, teljesülése elegendő feltétel ahhoz, hogy egy modul, egy kérdés, egy válasz lehetőség vonatkozzon ránk, vagy valami egy adott fogalomkörbe sorolható legyen.

Ha kettőnél többet sorolunk fel, akkor csak a felsorolás utolsó tagja előtt írjuk ki, de ez úgy értendő, hogy az előző tagokra is vonatkozik. Azt a feltételt fejezi ki, hogy a felsorolt válaszok közül, ha legalább egyet jelöltek, már válaszadói az adott kérdésnek. Ha többet is jelöltek, akkor még inkább szükség van a válaszukra. Az a követelmény, hogy legalább egy teljesüljön (A3, A5 stb.).

És Amikor „ÉS” kötőszót alkalmazunk, akkor az a követelmény, hogy az „ÉS”- el összekötött mindkét feltételnek egyszerre kell teljesülnie, nem elég csak az egyiknek, vagy csak a másiknak (C3 stb.).

És/vagy Alkalmazása esetén mind két feltétel egyszerre megengedett. Tehát az is elég a követelményhez, ha csak egyik, vagy másik feltétel teljesül, de az is megengedett, ha egy időben az összes felsorolt feltétel teljesül (E2stb.)

Legalább Azt jelenti, hogy minimálisan, legkevesebb minek kell teljesülnie ahhoz, hogy egy adott fogalomkörbe kerülésnek eleget tegyünk, vagy kielégítsük egy meghatározás feltételeit, vagy egy válaszlehetőség választható legyen a számunkra (A3 stb.).

Alapinformációk a háztartásról

Az alapinformációkat a háztartás minden tagjáról ki kell tölteni. Kettős célja van, egyrészt, hogy megtudjuk, hogy az adott IKT ellátottság milyen összetételű háztartásra vonatkozik, másrészt, hogy a kapott válaszok alapján a legjobb válaszadót ki lehessen választani az egyéni modul kérdéseinek megválaszolásához. Kitöltésénél ügyelni kell arra, hogy az adott sorszám alá ugyanannak a személynek az adatai kerüljenek, ezért célszerű a sorszámozást követően oszloponként kitölteni. A laptopos kivitelezés esetében **minden egyes személyre vonatkozó adatsor külön képernyőn jelenik meg.** Fontosnak tartjuk kiemelni a 11. sor szerepét („A munkakör tevékenységeinek rövid leírása”), melynek célja, hogy a FEOR szerinti besorolást a régiós felelős végezze az összeíró által leírt munkaköri tevékenységek alapján. Így a 12. ”Jelenlegi foglalkozása” sort bár továbbra is kitölti az összeíró, de ezt a régiós felelős felülvizsgálja és szükség esetén módosítja. Ugyanez az eljárás a követendő a papír alapú esetekben is, azzal az eltéréssel, hogy itt személyenként nem lesznek külön lapok.

Felhívjuk a kérdezőbiztosok figyelmét arra, hogy a háztartások IKT - eszköz használatáról szóló felmérés kérdőíve minden évben részben módosul, ezért kitöltése során kerüljék a rutint és minden kérdést figyelmesen értelmezzenek, különös tekintettel a vonatkozási időre, mely esetenként modulon belül is változhat.

A magyarázó jegyzet mellé ábrajegyzéket csatoltunk a 2. sz. mellékletben, amelyben a technikai eszközöket és újdonságokat illusztráljuk a könnyebb beazonosíthatóság érdekében. Ezeket a vonatkozó szöveg után zárójelben jelezzük az ábra sorszámmal. Az ábrák sorszámozása az eszközök nevének alfabetikus sorrendjét követi. Az ábrák az ingyenesen letölthető morguefile.com illetve a flickr.com web helyekről származnak.

SEGÉDLET az „Alapinformációk” kérdéseire

1. A háztartás tagjainak száma: Nem igényel magyarázatot

2. A személy sorszáma: a család tagjainak tetszőleges beszámozása. Javasolt sorrend az apa, anya, gyerekek, rokonok, de az adott helyzettől függően ez változtatható.

3. Keresztneve: bármilyen azonosításra alkalmas név (becenév is)

4. Tagja-e a háztartásnak: Ez egy új sor, a háztartás tagok cserélődésének követésére. Nem (0) válasz esetén inaktívvá válik a személyre vonatkozó előzmény adat.

5. Neme: nem igényel magyarázatot

6. Születési éve: nem igényel magyarázatot

6.1 Születésének hónapja: nem igényel magyarázatot. A hónapra a teljeskörűsítési eljárás miatt van szükség.

6.2 Napja: Ez új adat, bevezetése az eszmei időponthoz kötött a korcsoportba tartozás pontosabb kezelése miatt vált szükségessé.

7. Születési országa: Az Európai Unió által 2010-től kötelezően előírt kérdés. Az **ország pontos megnevezése fontos** a megfelelő kód kiválasztásához az adatrögzítés során. Azoknál az országoknál, ahol az ország név változott (pl.: Szovjetunió, Csehszlovákia stb.) ott a születési ország jelenlegi nevét kérjük feltüntetni. Ha Szovjetunióban született akkor kérdezzük meg, hogy azon belül melyik országban, ha azt mondja Örményországban, akkor az ország mai nevét kell beírni, tehát Örményországot. Nagy valószínűséggel azokban a ritka esetekben, amikor válaszadónk olyan külföldi országban született, aminek ma már más a neve, az tudni fogja a születési országa mai nevét.

8. Állampolgársága (ország): Az Európai Unió által 2010-től kötelezően előírt kérdés. Az **ország pontos megnevezése fontos** a megfelelő kód kiválasztásához az adatrögzítés során. Laptopos kitöltésnél ezen a ponton az ablakban elérhető lesz az országnév-lista, a papír alapú kitöltéshez pedig továbbra is csatoljuk az országnév-listát (3. melléklet).

Magyar állampolgárként kódoljuk azokat a kettős állampolgárokat is, akiknek egyik állampolgársága magyar és állandó lakóhelye Magyarországon van. Egyéb kettős állampolgárság esetén azt írják be az összeírók, amelyik országban több időt töltött el élete folyamán az adott háztartásban.

9. Legmagasabb befejezett iskolai végzettsége: A megfogalmazás a befejezett végzettség megismerésére fókuszál, egyértelműsíti és egymástól elválaszthatóvá teszi az egyes szinteket. Valójában a kérdezőbiztosnak csak azt kell megtudnia, hogy az adott személynek van-e, és ha igen, mi a legmagasabb **befejezett** iskolai végzettsége. Ennek a kódját írja be a kódkockába. Ha valaki általános iskolába nem járt, vagy járt, de csak az 1, 2, vagy 3 évfolyamot fejezte be az a (0) kódot kapja.

A használt kódszámok megfelelnek az ISCED 2011 osztályozási rendszer megfelelő, azonos sorszámú képzési szintjeinek.

- Általános iskolába nem járt, vagy járt, de csak az 1,2, vagy 3-ik évfolyamot fejezte be (0)
- Általános iskola 4,5,6, vagy 7 évfolyamát befejezte (1)
- Általános iskola 8 évfolyamát befejezte (2)
- Szakiskolai (szakmunkásképző iskolai) szakképesítést igazoló bizonyítvánnyal, középiskolai (gimnázium, szakközépiskolai) érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik (3)
- Középiskolai végzettséget (érettségit) követő képzésben szerzett szakképesítést igazoló bizonyítvány (4)
- Iskola rendszerű, felsőfokú (felsőoktatási) szakképzésben szerzett bizonyítvány (5)
- Főiskolai vagy felsőfokú alapképzésben (BA/BsC) szerzett oklevél (6)
- Egyetemi vagy felsőfokú mesterképzésben (MA/MsC) vagy osztatlan képzésben szerzett oklevél (7)
- Tudományos fokozatot igazoló oklevél (PhD, DLA) (8)

10. Gazdasági aktivitása: (munkaerő-statisztikában használt fogalmak szerint)

A *gazdaságilag aktív népesség* fogalma magába foglalja azokat a személyeket, akik munkát végeznek a gazdasági javak és szolgáltatások előállítása területén egy meghatározott időszak alatt. Aki az interjú **eszmei időpontját megelőző egy hét alatt akár egy órát is dolgozott gazdaságilag aktívnak tekinthető.** A gazdaságilag nem aktív népesség alatt pedig kortól függetlenül mindazokat értjük, akik egyetlen órát sem dolgoztak ez alatt az idő alatt.

Alkalmazott: aki magán vagy állami foglalkoztatónál szerződés alapján (függetlenül annak időtartamától) pénzbeli, vagy egyéb díjazás fejében munkát vállal. Ide tartoznak a hivatásos katonák, tanoncok, gyakornokok, szezonális munkások, stb. Az önkéntes munkát végzők és segítő családtagok, akik nem kapnak rendszeres munkabért nem ide sorolandók. Az olyan munkavállalók, akik egyidejűleg dolgoznak saját vállalkozásukban és munkavállalóként, abba a kategóriába sorolandók, ahol több munkaórát dolgoznak (pl. orvosok, akiknek magánrendelőjük is van). **(1)**

Vállalkozó: társas és egyéni vállalkozó, szabadúszó, rendszeres munkabért nem kapó segítő családtag, hivatásos nevelőszülő stb. **(2)**

Munkanélküli: az a 15-74 év közötti személy, aki az előző héten nem dolgozott, az eszmei időpontot követő 2 héten belül munkába tudna állni és aktívan munkát keres (munkaügyi központ, munkaközvetítő ügynökség, stb. segítségével) **(3)**

Tanuló: Ha valaki a tanulás mellett hetente néhány órát dolgozik, a tanuló (4)- et kell jelölni, ha nappali tagozaton végzi az iskoláját. **(4)**

Egyéb inaktív: aki egyik fenti kategóriába sem tartozik (nyugdíjas, háztartásbeli, stb.) **(5)**

A GYES-en, vagy GYED-en levők, akár a munkahelyről kerültek az ellátó rendszerbe, akár nem volt még előtte munkahelyük, a rendelkezésre álló kategóriák közül csak az „egyéb inaktív” kategóriába sorolhatók.

Az egyéb inaktív **(5)** kategória bontásra került, külön választottuk a munkahellyel rendelkező FEOR kódolást igénylő **(5/a)** kört a munkahellyel nem rendelkező, kódolást nem igénylő körtől **(5/b)**

11. A munkakör tevékenységeinek rövid leírása

Ennek a pontnak a célja, hogy információt adjon a következő pont, a „jelenlegi foglalkozás” pontos meghatározásához. A munkakör legjellemzőbb tevékenységeinek felsorolására van szükség ahhoz, hogy a következő pontban a foglalkozási kategóriába sorolás, minél megalapozottabb legyen.

12. Jelenlegi foglalkozása: Ennél a kérdésnél az összeírók szerepe továbbra is az, hogy végezzék el a kapott információk alapján a foglalkozás elsődleges meghatározását, de a végső besorolás a területi főosztályok felelőseinek a kezében van. Minden esetben felül fogják vizsgálni a besorolás helyességét az előző 11-es sor (Munkakör tevékenységeinek rövid leírása) konkrét tevékenységeket leíró információi alapján.

A kérdést az interjú eszmei időpontját megelőző héten folytatott tevékenységre vonatkozóan kell megválaszolni. Amennyiben az nem ugyanaz, mint az összeírt személy főfoglalkozása, akkor a főfoglalkozásra vonatkozóan kell kitölteni.

A nem csak egyféle foglalkozást végző személynél az a főfoglalkozás, amelyet ő főfoglalkozásként megjelöl.

A foglalkozási bejegyzésben mindig szerepelnie kell a feladatok szakmai hovatartozására utaló megnevezésnek is, pl. gyámügyi csoportvezető, szabálysértési főelőadó, költségvetési pénzügyi osztályvezető, pénzügyi számviteli ügyintéző, ruhabolti eladó, élelmiszerüzleti eladó.

A foglalkozás megjelölésénél nem a megszerzett végzettséget, hanem a tényleges tevékenységet kérdezzük.

A GYES-en, GYED-en lévő, egyébként foglalkoztatott szülő esetében az eredeti foglalkozást kell beírni és a jelenlegi foglalkozáshoz az utolsó munkanapján érvényes foglalkozást kell figyelembe venni.

A 10-es ponttól eltérően itt nem a gazdasági aktivitást kérjük (ha azt kérnénk akkor itt is az „egyéb inaktív” választ kellene írunk, mint a 10-esben), hanem a jelenlegi foglalkozást. A gazdasági aktivitás egy gazdasági állapot kategóriát jelöl, mely a munkához, alkalmazáshoz való viszonyt fejezi ki (alkalmazásban álló, vállalkozó stb.), a foglalkozás a munkatevékenység, a szakma tartalmát jelölő fogalom.

A kérdezőbiztosok legjobb tudásuk szerint szövegesen írják be a foglalkozás megnevezését. A **foglalkozás megfelelő leírása** rögzítéskor a pontos kódolást segíti.

Az informatikai foglalkozások az Európai Uniónak továbbítandó adatok között kiemelt csoportként szerepelnek, ezért fontos azok pontos szöveges bejegyzése az alapinformációs lapra.

Tájékoztatásul közöljük az EU által információs foglalkozásnak tekintettek listáját a 2011. január 1-től alkalmazandó FEOR-08 szerint:

Informatikai foglalkozások

- 1322 Informatikai és telekommunikációs tevékenységet folytató egység vezetője
- 2123 Telekommunikációs mérnök
- 2141 Rendszerelemző (informatikai)
- 2142 Szoftverfejlesztő
- 2143 Hálózat- és multimédia-fejlesztő
- 2144 Alkalmazásprogramozó
- 2149 Egyéb szoftver- és alkalmazásfejlesztő, - elemző
- 2151 Adatbázis-tervező és -üzemeltető
- 2152 Rendszergazda
- 2153 Számítógép-hálózati elemző, üzemeltető
- 2159 Egyéb adatbázis- és hálózati elemző, üzemeltető
- 2495 Informatikatanár (iskolarendszeren kívül)
- 2534 Informatikai és telekommunikációs technológiai termékek értékesítését tervező, szervező
- 3141 Informatikai és kommunikációs rendszereket kezelő technikus
- 3142 Informatikai és kommunikációs rendszerek felhasználóit támogató technikus
- 3143 Számítógép hálózat - és rendszer technikus
- 3144 Web rendszer- (hálózati) technikus
- 3145 Műsorszóró és audiovizuális technikus
- 3146 Telekommunikációs technikus
- 4114 Adatrögzítő, kódoló
- 7342 Informatikai és telekommunikációs berendezések műszerésze, javítója

I. Háztartások IKT ellátottsága

(A háztartás egészére vonatkozóan kell kitölteni)

A modul

A háztartás tagjainak hozzáférése az IKT (információs és kommunikációs technológiai) eszközökhöz

A1. van –e Önnek, vagy bárkinek az Ön háztartásában hozzáférése számítógéphez otthon? (asztali számítógép, laptop, netbook, táblagép, kivéve okostelefon)

Minden háztartástól kérjük a választ

Szűrő kérdés, csak 1 választ lehet jelölni.

A „van”(1) vagy „nincs” (0) választ adók az A2- vel folytatják, a „nem tudom” (9) választ adók a A5-re ugranak.

A2. Van-e Önnek vagy bárkinek az Ön háztartásában internet-hozzáférése otthon bármilyen eszközzel?

Azoktól kérjük a választ, akik A1-ben „van”(1) vagy „nincs” (0) választ jelöltek.

Szűrőkérdés, csak 1 választ lehet jelölni.

Az otthoni hozzáférés arra a lakásra vonatkozik, amely a háztartáslakcímén található és bármilyen elérési eszközre kiterjed (a smart tévén keresztül elérésre is). Az otthon kifejezés itt nem kizárólag a lakáshoz kötődő hozzáférést jelenti, kiterjed a lakástól független mobil eszközökön történő elérésre is. Az otthon kifejezés itt csak arra utal, hogy az egy lakásba (otthon) élők között van olyan családtag, akinek van internet hozzáférése, akár helyhez kötött, vezetékes, akár bárhol használható mobil és azt otthoni internetezésre is használja. Fontos feltétel, hogy a mobil kapcsolatot otthon is használják internet elérésre, a kizárólag otthontól távol használt mobil hozzáférési lehetőségek nem tartoznak ide, ezeket ne vegyük figyelembe. Ha lehetőség lenne az internet használatára, de nem használják, akkor is a „van” (1) választ kell megjelölni (ha akarnák, használhatnák). A „nem tudom” válasz elfogadását kerülni kell. Ha a háztartásnak van otthoni internet hozzáférése, akkor az A3 kérdéssel, ha **nincs** otthoni internet-hozzáférése, a kitöltést az **A4.**kérdéssel kell folytatni. Az **A5.**kérdésre kell ugrani, ha a válaszadó annyira tájékozatlan, hogy a „nem tudom” választ jelölte.

A3. Milyen hálózati kapcsolat segítségével érik el otthon az internetet?

Azoknak válaszát kérjük, akiknek van internet hozzáférésük otthon, tehát az A2-re „van” választ adtak, 1-et jelöltek.

A válaszadóknak be kell jelölniük, milyen internetkapcsolatot használnak a háztartásban. Egy háztartásnak többféle internetkapcsolata is lehet. Ha a válaszadó nincs tisztában a kapcsolat típusával ezek az információk a számláról vagy a szolgáltató honlapjáról beszerezhetők.

Segédlet a kérdés megválaszolásához

A korábbi években erre a kérdésre adott válaszok elemzése alapján nagy a valószínűsége annak, hogy a válaszadók nem tudják a valóságnak megfelelően megválaszolni, milyen hálózati kapcsolat segítségével csatlakoznak az internetre. Ha a számláról nem derül ki (amit csak javasolhatunk, ha a válaszolót együttműködőnek érezzük), vagy a válaszadó nem akarja azt megkeresni, a kapcsolat milyenségének kiderítését talán segítik a rávezető kérdések:

Milyen hálózati kapcsolattal rendelkeznek?

Fogalmam sincs.

Előfizetnek ilyen szolgáltatásra?

Igen.

Gyors az internetkapcsolat?

Ha beírja a honlap nevét hamar bejön a lap?

Ha hamar bejön a keresett honlap nem valószínű, hogy keskenysávú a kapcsolat. A modem megléte nem segíti a válaszadást, mert még a kábeles kapcsolat is modemmel működik.

Ma már csak nagyon kevesen rendelkezhetnek ISDN vagy telefonos betárcsázós internettel. Az előfizetések száma alapján ez a kapcsolattípus szinte meg is szűnt. Ezért a gyorsaság élmény perdöntő lehet, ha semmi más nem segít.

A dial-up/betárcsázós internet és a xDSL között lehet úgy is keresni a különbséget, hogy a **dial-upnál a hagyományos telefondrót közvetlenül a számítógépbe megy, xDSL-nél van külön egy doboz, s onnan megy a gépbe.** (1. ábra)

A szolgáltató neve utalhat a kapcsolat jellegére, nyilván a DSL és a kábeles között nehéz különbséget tenni, ugyanakkor a hagyományos telefondróton keresztül menő internet támpont lehet. Ez xDSL.

Lehet, hogy egy csomagban fizet elő a kábeltévére és az internetre, akkor esélyes a kábeles internet.

Ezért szűrő lehet, hogy van-e kábeltévéje. Természetesen itt is lehet buktató, ha IPTV-je van, ami mondhatni egyenértékű a kábeltévével, akkor is több variáció lehet az internetre, mert xDSL v. kábeles is lehet. Ma már ugyanis nem csak DSL-en van IPTV. Mégis talán ez is segítség lehet.

Szélessávú kapcsolatok (helyhez kötött, mobil)

a.) Helyhez kötött szélessávú kapcsolatok xDSL (ADSL, SHDSL, VDSL, stb.) (Pl.: T-Home, ADSL szolgáltatásai), kábel,optikai,műholdas, WIFI

FOGALMAK : DSL, ADSL, SHDSL,VDSL, Kábel modem, Optikai kábel, Műholdas, Wifi

DSL (Digital Subscriber Line) Nagy sebességű, hálózati adatátvitelre használható telefonvonal. A hagyományos telefonvonalak gyorsítására fejlesztették ki, használatához speciális modem szükséges. A kapcsolat egyszerű páros csavart rézvezetéken keresztül valósul meg. Jelentősen gyorsabb az ISDN-nél, több Mbit/s átviteli sebességet tesz lehetővé.

Az **ADSL** (Asymmetric DSL) a DSL egyik fajtája. A feltöltési sebesség alacsonyabb a letöltési sebességnél – aszimmetrikus a sebessége, így a meglévő réz vezetékhalozaton keresztül nagysebességű adatátvitelt tesz lehetővé. (1. ábra)

Az **SHDSL** (single pair high-speed DSL) pedig a szimmetrikus nagysebességű DSL-t jelenti.

A **VDSL** (Very high bit-rate Digital Subscriber Line) (nagy sávszélességű digitális előfizetői vonal) a ma használatos ADSL technológiák egy továbbfejlesztett változata, segítségével csavart rézérpáron a korábbinál gyorsabb digitális adatátvitel érhető el. Ez a sebesség már elegendő a HDTV szolgáltatások nyújtásához

Kábel modem: egy olyan modem, amely a kábeltelevíziós hálózaton képes kommunikálni. A kábelmodemeket elsősorban szélessávú internetkapcsolat megvalósítására használják. A kábeles internet az említett kábeltelevíziós infrastruktúrára alapozott internetkapcsolatot jelenti. Nagy sebességű internet-kapcsolatot tesz lehetővé televíziós hálózati kábelek vagy felsővezetékes rendszerek segítségével. (9. ábra)

Optikai kábel: nem rézvezetékes kábelen alapuló technológia. Az optikai kábeleket széles körben alkalmazzák távközléshez, valamint számítógép-hálózatok építéséhez, mert rugalmas és a hagyományos rézvezetékekhez képest rendkívül nagy sávszélességet biztosít.(15. ábra)

Az alábbi technológiák vezeték nélküli technológiák, melyek fix pontok között hozzáférést biztosítanak (nem a lakáson belül, hanem a háztartás és a szolgáltató között.)

A **műholdas internet** egy speciális internet szolgáltatás, mely kétirányú műholdas adatátvitelt biztosít aszimmetrikus sávszélességgel, azaz a letöltési irányban nagyobb a sebesség, mint feltöltési irányban. A műholdas terminál tipikusan egy 77-80 cm átmérőjű parabola antennából, egy speciális fejegegyeségből, valamint egy beltéri modem egységből áll. Megoldást jelent olyan helyeken is ahol más technológiával nem lehet megoldani a szélessávú internet kapcsolatot, vagy a meglévő szolgáltatások akadoznak, gyenge minőségűek (14. ábra).

WiFi: A Wireless Fidelity rövidítéséből, vezeték nélküli mikrohullámú kommunikációt megvalósító szabvány. Irodákban, nyilvános helyeken (repülőtér, étterem stb.) kivitelezett, vezeték nélküli helyi hálózat, aminek a segítségével a látogatók saját számítógépükkel kapcsolódhatnak a világhálóra. Az

országszerte elérhető WiFi-s helyek listáját - más nevükön a HotSpot-okat (5. ábra)- weblapról is meg lehet keresni. Ezeken a helyeken tudunk ingyen, vagy fizetség ellenében, de saját gépünkről internetezni, ha a készülékünk ismeri ezt a szabványt, melyet néhol WLAN képességként emlegetnek. Ma már minden notebook rendelkezik ilyen csatlakozási lehetőséggel. A WiMAX hálózatok sebessége és hatótávolsága többszöröse a jelenlegi Wi-Fi hálózatoknak (25. ábra), és lehetővé tesznek akár 100 Mbps-os sebességet, 20-40 km-es távolságból. A WiMAX rendszerek magasabb frekvenciatartományokban működnek, és nagyobb sáv szélesség mellett, távolabbról használható a jelenlegi rendszereknél (26. ábra).

Mobil szélessávú kapcsolatok

b.) Mobil szélessávú kapcsolatok mobiltelefon hálózaton keresztül megvalósuló kapcsolatok, legalább 3G hálózatok (pl.: UMTS) hálózatokhoz kapcsolódnak, amelyek SIM kártyát, vagy USB kulcsot használnak a hálózattal való csatlakozásra, modemként mobil vagy okostelefont alkalmaznak.

3G készülékek a mobil telefonok, illetve az okostelefonok, vagy bármilyen más kézi készülék, amely engedi használni a web-böngészőt, e-mailt vagy hasonló internetes alkalmazásokat 3G-hálózatokon keresztül, pl. UMTS.

UMTS: (Universal Mobile Telecommunication System) Általános Mobil Telekommunikációs Rendszer, harmadik generációs, nagyobb sáv szélességű mobilkommunikációs technológia, amelyen már nemcsak hang és szöveg, de akár valós idejű mozgóképek is továbbíthatók maximum 2 Mbps sáv szélességen. (22. ábra)

LTE/4G: (Long Term Evolution) kifejezésből, tükörfordításban „hosszú távú fejlődés”, egy negyedik generációs (4G) mobil adatátviteli szabvány, melyet a 3GPP Release 8 szabvány ír le. Küllemében mobiltelefonhoz hasonló, de csatlakoztatható modemként számítógéphez is. Az információtechnológia 4G-vel a negyedik generációs vezeték nélküli szolgáltatásokat jelöli. A mobil szélessávú rendszer továbbfejlesztett multimédiás szolgáltatásokkal bővül, nagy adatátviteli sebességgel rendelkezik, támogatja az Internet, telefon, televízió és a nagyfokú mobilitás lehetőségeit.

Laptopot, vagy más hordozható számítógépet (pl. netbook) általában egy USB-kulcs vagy egy beépített hozzáférési kártya segítségével lehet a 3G hálózatokhoz csatlakoztatni.

Integrált kártya A UMTS hálózatokon működő kártyákat nem SIM-kártyáknak, hanem UICC-nek (Universal Integrated Circuit Card) hívják: ezek GSM- és UMTS hálózatokon működő smart cardok, de nem azonosak a SIM-kártyákkal. A kártyák jellemzően több alkalmazást tartalmaznak, és IP alapú multimédiás szolgáltatások használatát is biztosítják.

USB kulcs (mobil stick) - mobilinternetezéshez szükséges eszköz neve, amelyik úgy néz ki, mint egy pendrive, csak nem adattárolásra szolgál, hanem vezeték nélküli internetkapcsolatot biztosít a Mobile Broadband Stick valójában a széles sávú mobil internetezéshez szükséges, USB-n csatlakoztatható modem megnevezése (23. ábra).

Egyéb, keskenysávú kapcsolat

c.) Telefonos betárcsázós (dial-up), hagyományos telefonvonalon keresztül, vagy ISDN kapcsolat

Telefonos betárcsázós (dial-up) – A felhasználó a telefonvonalra csatlakozó modemen keresztül tárcsázza az internetszolgáltatóját, így 2 modem között jön létre kapcsolat, amelyet aztán az internetre irányítanak. Ez a fajta internet csatlakozási módszer egy olcsó, de lassú formája az internet elérési lehetőségeknek. Ma már elavultnak számít, a szélessávú internet már nálunk is szinte teljesen kiszorította a régi technológiát, azonban még mindig használják, abban az esetben, ha nem jutnak gyorsabb csatlakozási technológiához. (2. ábra)

ISDN (Integrated Services Digital Network) - kép, hang és adat átvitelre egyaránt alkalmas hálózati szabvány. Klasszikus telefonhálózat átalakítása, amely egyrészt a hangátvitel digitalizálása révén, másrészt a legkülönbözőbb kommunikációs szolgáltatások egyetlen rendszerben történő integrálása révén egy egységes kommunikációs rendszert képez. Az ADSL szorította háttérbe, mely analóg telefonvonalon is működik (7. ábra).

d.) Keskenysávú mobil kapcsolat (2G+/GPRS stb. mobiltelefonként, vagy laptophoz modemként használva)

A 2. generációs mobiltechnológiák, mint a 2G+ vagy a GPRS, keskenysávúnak minősülnek.

2.G –A mobiltelefonos kommunikáció során a második generációs protokollok - beleértve a GSM, D-AMPS (TDMA) és CDMA technológiákat - digitális kódolási eljárásokat alkalmaznak. Olyan kiegészítő szolgáltatások nyújtására képesek, mint az adatátvitel, a fax, illetve az SMS szolgáltatás.

GPRS (General Packet Radio Service) - egy csomagkapcsolt, IP-alapú mobil adatátviteli technológia, amelyet GSM és IS-136 mobiltelefonok használnak. Hasznosítási területe a WAP, SMS és MMS mellett az internethasználat is, beleértve az e-mailezést. A GPRS- szel is rendelkező 2. generációs (2G) mobil eszközöket gyakran nevezik 2.5G-nek is, mert színvonala a 2G és a 3G között helyezkedik el. A GSM rendszerekben kínál egy mérsékelt adatátviteli sebességet (elméleti határ: 171,2 kbps), amely alacsonyabb a legújabb fejlesztésekenél. (4. ábra)

A mobil kapcsolatra vonatkozó opciókat ne jelöljék abban az esetben, ha nincsenek otthon használatban. Elképzelhető, hogy az átalánydíjas internetet előfizető mobiltelefont, vagy okostelefont használó személyek esetenként otthon is megnézik a híreket az internetkapcsolatot használva, annak ellenére, hogy elsősorban a házon kívüli használat volt az előfizetés fő oka. Ha a háztartás területén van nyilvános WiFi kapcsolat, amennyiben azt használják, az a) pontot igennel kell jelölni. Ha a telefont arra használják, hogy a WiFi-n keresztül az otthoni DSL-routerhez kapcsolódjanak akkor is az a) opciót kell igennel jelölni.

A4. Melyek a fő okai annak, hogy az Ön háztartásának nincs internet-hozzáférése?

Azoknak a háztartásoknak válaszát kérjük, akiknek nincs internet hozzáférésük, tehát az A2-re a „nincs” választ adták, „0”- t jelölték.

A hozzáférés hiányának több oka is lehet, ezért több igen válasz is jelölhető. A válaszlehetőségek könnyen értelmezhetőek. Abban az esetben, ha a megkérdezett azt állítja, hogy nincs különösebb oka (azután is, hogy meghallgatta a válaszlehetőségeket), jelöljék az "Egyéb ok" választ.

A kérdőív háztartási blokkjának következő kérdései látszólag az alapinformációs blokkban feltett kérdések ismétlései. Részben kontroll szerepet töltenek be, részben pedig eltérőek a korábbi kérdésektől, mivel az IKT - eszközök 3 hónapon belüli használatára vonatkoznak (A6, A7)

A5. Van-e a háztartásban olyan 16-74 év közötti személy, aki a számítógépet vagy internetet bárhol, bármikor használta már?

A kérdés célja annak tisztázása, van-e a háztartásban olyan célszemély, aki a kérdőív egyéni használati szokásokra vonatkozó részét meg tudja válaszolni.

Laptapos kitöltésnél a program automatikusan kitölti majd ezt az adathelyet az „Alapinformációk a háztartásról” modul 13. 14. pontja alapján.

Kitöltésnél „van” választ kell adni és 1-et kell jelölni, akkor is, ha csak az egyik eszközt használja, pl. csak a számítógépet, illetve akkor is, ha az internetet mobiltelefonon keresztül használja. Természetesen a válaszadó személy kiválasztásánál azt kell előnyben részesíteni, aki 16-74 év közötti és mindegyik eszközt használja.

Ha a válasz nincs, azaz (0) a K1 kérdéssel kell folytatni.

A6. A háztartás hány 16-74 év közötti tagja használta az utóbbi 3 hónapban számítógépet? (bárhol)

A7. A háztartás hány 16-74 év közötti tagja használta az utóbbi 3 hónapban az internetet? (bárhol)

Az A6, A7 kérdésekre attól függetlenül kell válaszolni, hogy a kérdezett az eszközt otthon vagy máshol (pl. iskolában, munkahelyen) használja.

Figyelem: az A6 és A7 kérdés 3 hónapon belüli használatot kérdez, míg az A8 nincs időintervallumhoz kötve.

A8. A háztartás hány 16-74 év közötti tagja vásárolt már bármikor magáncélra árut, vagy szolgáltatást interneten keresztül?

Azoknak a háztartástagoknak a számát kell a négyesbe beírni, akik már **rendeltek** árut vagy szolgáltatást interneten keresztül, akkor is, ha nem saját célra, hanem más valakinek a

kérésére tették azt. Azokat figyelmen kívül kell hagyni, akik a rendelés lebonyolítására mást kértek meg, tehát nem maguk intézték a rendeléssel.

Ha a háztartásban **nincs** olyan személy, aki már vásárolt az internet segítségével, az előnyomatott névszögbe „0”- t kell írni.

Interneten történő **rendelésnek** csak az adott cég honlapján, weboldalán lévő, arról a cégnek közvetlenül visszaküldhető formanyomtatvány kitöltése számít, a saját kezűleg írt e-mail nem tekinthető internetes rendelésnek. Az internetes megrendelés esetén a szállítás és/vagy a kifizetés történhet elektronikus, vagy hagyományos úton is, a rendelésnek azonban elektronikusan kell megtörténnie.

Nem tekinthető internetes rendelésnek, ha az áru vagy a szolgáltatás ingyenes, pl. az olyan termékek, mint az ingyenes szoftver, éttermi helyfoglalás, vagy más ingyenes internetes információk.

Az olyan letölthető szoftverek, amelyek egy ideig ingyenesen használhatók, később azonban, ha használatukat folytatni akarjuk, fizetni kell értük, akkor számítanak vásárlásnak, amikor fizetünk értük.

II. Egyéni IKT- használati szokások

(a háztartás egy 16-74 év közötti tagjára vonatkozóan kell kitölteni)

Háztartásonként egy, 16 és 74 év közötti életkorú, számítógépet és/vagy internetet használó háztartástag válaszol a B, C, D, E, F modulok kérdéseire.

A fejezet elején található **II.1, II.2 és II.3** kérdések a válaszadó beazonosítását szolgálják. Figyelni kell rá, hogy a sorszám és az egyéb adatok összhangban legyenek.

Laptapos kitöltésnél a II.2,II.3 pontot („ A válaszadó személy születési éve és napja) a program automatikusan tölti ki. A program egyben jelezni fogja, hogy a kiválasztott személy születési éve alapján jogosult-e a válaszadásra. Papír alapú kitöltésnél ugyanezt a kérdezőbiztosoknak kell ellenőrizniük a „Kitöltés szabályai” fejezetben leírtak alapján. A **II.3** a válaszadó személy születés napjának megadásával tovább kívántuk finomítani a célsokaság korcsoport követelményének érvényesülését. A betöltött életévek meghatározása kisebb ingadozást eredményez az egyes évek között, ha konkrét naphoz kötött, mint ha hónaphoz lenne kötve.

Az „Egyéni IKT- használati szokások” fejezethez tartozó modulok (B, C, D, E, F) csak akkor tölthetők ki, ha az A5 kérdésre „van”, azaz (1) a válasz.

B modul

Számítógéphasználat

Ez és az ezt követő modulok az egyénre irányulnak, aki a háztartásból kerül kiválasztásra. Ez a modul a kijelölt egyén számítógép használatára irányul, bármilyen helyszínen (lakás, munkahely, egyéb hely). A számítógép lehet asztali gép, laptop, netbook, vagy táblagép. A következő eszközök nem tekinthetők számítógépnek: okostelefonok, PDA-k mobil telefon funkciókkal, játék konzolok, média lejátszók, vagy elektronikus könyvolvasók.

B1. Mikor használt legutóbb számítógépet (otthon, munkahelyén, vagy bárhol máshol)?

Szűrő kérdés, a számítógép utolsó használatának időpontja szerinti kategóriákba sorolásra irányul.

Minden egyén válaszára számítunk, kivéve, akik olyan háztartás tagjai, akik az A5 kérdésre „nincs” (0) választ adtak, tehát nincs a háztartásban olyan 16-74 év közötti személy, aki számítógépet vagy internetet bárhol, bármikor használt már.

Egy válasz jelölhető.

B2. Milyen gyakran használta általában a számítógépet az utóbbi 3 hónapban ?

Szűrő kérdés, a számítógép használat gyakorisági kategóriáiba történő besorolásra irányul. Csak azoknak az egyéneknek a válaszára számítunk, akik a B1 kérdésben 1-et jelöltek, tehát 3 hónapon belüli számítógép használatot jeleztek. A gyakorisági kategóriák ugyanis csak a 3 hónapon belüli használatot vizsgálják.
Egy válasz jelölhető.

C modul

Internethasználat

Ez a modul a kijelölt személy internet használatára kérdez, bárhol is valósult meg (otthon, munkahelyen, vagy egyéb helyen) és bármilyen internet elérést biztosító eszközön pl.: asztali számítógépen, laptopon, netbookon, táblagépen, okos telefonon, játékkonzolon, vagy elektronikus könyvolvasón.

C1. Mikor használta legutóbb az internetet? (bárhol)

Minden kijelölt egyén válaszát kérjük.

Csak egy válasz jelölhető. Ha a válaszadó az internetet több mint három hónapja, de egy évnél nem régebben használta, azaz a (2)- t jelölte, a kérdést a **C7.**kérdéssel kell folytatni. Ha több mint egy éve (3-at jelölte), a **E1.**kérdéshez kell ugrani, ha soha nem használta az internetet (4 - et jelölte) a **K1.**kérdés következik.

C2. Milyen gyakran használta az internetet általában az utóbbi 3 hónapban? (bárhol)

Azok válaszát kérjük, akik a C1-ben 3 hónapon belüli internet használatot jeleztek, 1-et jelöltek.

Egy válasz jelölhető. Azok, akik a munkahelyen hét közben naponta használják az internetet, de hétvégén otthon nem, a *mindennap, vagy csaknem minden nap (1)* választ jelölik. Ugyancsak ezt jelölik azok, akik több mint heti 4 napot (legalább 5, vagy több napot) használtak az internetet. A „legalább hetente egyszer” választ válasszák és a 2-est jelölik, akik 1-4 nap között használják az internetet hetente, átlagosan. A „ritkábban, mint hetente egyszer” választ azok jelölik, akik általában nem minden héten használják és azokon a heteken, amikor használják, akkor is csak egyszer.

C3. Használta-e az alábbi mobil eszközöket internet eléréshez az otthonától és munkahelyétől távol, az elmúlt 3 hónapban?

Azoktól kérjük a választ, akik a C1-ben 3 hónapon belüli használatot jeleztek, 1-et jelöltek.

Több válasz is jelölhető.

A kérdés arra irányul, hogy a különböző mobil eszközök milyen mértékben vesznek részt az internet használatban és ezen belül az internet kapcsolatok mely hálózatokon keresztül valósulnak meg.

Fontos megérteni a mobiltelefon hálózatok és vezeték nélküli hálózatok közti különbséget, bár mindkét hálózat vezeték nélkül működik, de nem mindkettő mobil. Mobiltelefon hálózat attól mobil, hogy a mobil és okos telefonokkal bárholonnan létesíthetünk internet kapcsolatot rajtuk keresztül, ahol van mobiltelefon hálózat. A vezeték nélküli hálózaton keresztül viszont csak a kiépített vételi pontokon kapcsolódhatunk a vezeték nélküli hálózatra internet elérési célból. Tehát a hálózatra való kapcsolódás az egyiknél kötetlen, szabadon megválasztható (mobil), a másiknál helyhez kötött.

C4. Az alábbiak közül mely tevékenységeket végezte az interneten magáncélból az utóbbi 3 hónapban? (bárhol)

Azoktól kérjük a választ, akik a C1-ben 3 hónapon belüli használatot jeleztek, 1-et jelöltek.

Magáncélú használatról beszélünk, de a használat helye bárhol lehet (munkahely is). A kérdésnek csak azokat az alpontjait soroljuk itt fel, amelyek magyarázatot igényelnek.

A kérdéseknek azokat az alpontjait, amelyek magyarázatot igényelnek és a részletes kifejtésben magyarázó szöveg tartozik hozzájuk aláhúzással jelöljük. A nem aláhúzott pontok nem szerepelnek a magyarázatok között.

Kommunikáció

- a) E-mail küldése, fogadása
- b) Internetes telefonálás /internetes video hívás, webkamerával (pl.: Skype, vagy Facetime alkalmazások segítségével)
- c) Részvétel közösségi oldalakon (felhasználói profilkészítés, üzenet kihelyezés, vagy más közreműködés a Facebook, Twitter, stb. oldalakon)
- d) Saját készítésű tartalmak (szöveges anyagok, képek, zene, video, szoftver stb.) feltöltése bármilyen weboldalra, megosztási céllal

Információ elérés

- e) Online hírek, napilapok, képeslapok olvasása
- f) Egészségügyi információk keresése (pl.: baleset, betegség, táplálkozás, gyógykezelés stb.)
- g) Információkeresés árukról, szolgáltatásokról

Polgári és politikai közéletben való részvétel

- h) Vélemény közzététele, a polgári és politikai élet kérdéseiben weboldalakon keresztül (pl.: bloggok, közösségi hálózatok stb.)
- h/1) Hazai közigazgatás honlapjára
- h/2) EU közigazgatás honlapjára
- h/3) Egyéb honlapokra
- I) Részvétel online vitafórumokon vagy szavazásokban, polgári és politikai közéleti kérdésekkel kapcsolatban (pl.: város tervezés, aláírás gyűjtés)

Szakmai élet

- j) Álláskeresés vagy álláspályázat beküldése
- k) Szakmai közösségi hálózatokban való részvétel (felhasználói profil készítés, üzenetek kihelyezése, vagy egyéb tevékenység a LinkedIn, Xing stb. oldalakon)

Egyéb online szolgáltatások

- l) Utazási, illetve utazással kapcsolatos szolgáltatások, vagy utazással kapcsolatos szállás szolgáltatások igénybevétele
- m) Áruk vagy szolgáltatások értékesítése pl. aukciókon keresztül (pl. eBay)
- n) Internetes banki szolgáltatások igénybevétele
- o) Ügyfélkapu.hu vagy nyilvántartó.hu kormányzati honlapok használata
- p) Szolgáltatás rendelése, szerződéskötés szolgáltatóval (pl.: biztosító)
- r) Álláskereséssel szociális ellátással kapcsolatos szolgáltatások használata

Kommunikáció

b./ Internetes telefonálás

Kommunikáció egy relatíve olcsóbb formája. **IP** hálózatú, vagy a **VoIP** (internet protokoll segítségével történő hangátvitel, (24. ábra) telefonálás leginkább vállalatoknál fordul elő. Egyre jobban elterjed az ún. Peer-to-peer telefonálás, melynek alapja az információ-megosztás lehetősége (fájl küldés, videó konferencia, azonnali üzenetküldés „chat”, multi-chat akár 100 szereplő között). A felhasználónak egy kis programot kell feltelepíteni (mint pl.: **Skype**, 20. ábra) hogy élvezhesse az ingyen telefonálás előnyeit az interneten. Normál vezetékes, vagy mobiltelefon felhívására is alkalmas.

Video telefonálás interneten web kamera segítségével a legújabb trendeket tükrözi vissza, az élő audio és vizuális kommunikáció a személyek közt egyre elterjedtebbé válik. A web kamerák apró, digitális kameraként működnek. A programok az Internetről tölthetők le (pl. **Skype, Messenger**).

c./ Részvétel közösségi oldalakon

Az **online közösségi oldalak** olyan weboldalak, ahol a tagok önmagukról információkat tárolhatnak, jellemzően profilok formájában és kapcsolatot teremthetnek más tagokkal, személyes kapcsolati hálót kialakítva (**Facebook, MySpace, iWiW**). Ezen túlmenően bárki feltölthet saját tartalmakat pl. szöveget, zenét, fényképeket, videó klippeket, melyek gyakran közösségformálók a hálózaton belül (pl. **YouTube, MySpace**). A közösségi oldalakat anonim, vagy valós személyes adatokkal lehet látogatni. Gyakran tartalmaz fényképeket és önéletrajzokat.

Információ elérés

e.) Online hírek, napilapok, folyóiratok olvasása

Minden típusú online újságot, magazint magába foglal, fizetés ellenében, vagy ingyenesen. Hírcsatorna szolgáltatások (RSS hírek) - Egy feed-olvasó program ellenőrzi az RSS-t használó weboldalakat a felhasználó helyett és képes megjeleníteni a frissített cikkeket. (Például a csak hetente-havonta frissülő, de egyébként érdekes blogokat nem kell minden nap meglátogatni, vagy e-mailben értesülni, hogy van-e rajtuk új poszt, ha van, akkor az megjelenik a feed-olvasóban).

Egyéb online szolgáltatások

l.) Utazási, illetve utazással kapcsolatos szolgáltatások, vagy utazással kapcsolatos szállás szolgáltatások igénybevétele

Ennél a pontnál figyelni kell az összefüggést az E2/h-val (szállásfoglalás). A kettő tartalmilag nem egyformán széles fogalmat takar. Az „l” pont egy szélesebb fogalomkör, melynek része az E2/h, de csak valószínűségi összefüggés van köztük, vagyis ha eltérő választ kapunk ezekre, akkor a program ezt jelezni fogja nekünk és figyelmeztet arra, hogy kérdezzünk rá még egyszer, vajon valós-e az eltérés.

m.) Áruk, vagy szolgáltatások értékesítése pl. aukciókon keresztül (pl. eBay, Vatera)

Nem feltételezi az online fizetést, elegendő, ha az ügylet (adás-vételi megállapodás) az interneten zajlik. Az áru kifizetése és kézhezvétele történhet hagyományos úton. Ha valaki csak hirdetést ad fel az interneten egy termék eladására az nem sorolható ide, mert az ügylet nem az interneten kerül megkötésre (hanem telefonon, vagy egyéb úton).

n.) Internetes banki szolgáltatás igénybevétele (internet-banking)

Kifizetést, átutalást célzó banki tranzakciók végzése, számlainformációk internetes lekérdezés esetén jelölendő. Más elektronikus pénzügyi tranzakciók nem tartoznak ide (pl.: az interneten történő részvényvásárlás, biztosítás, pénzügyi szolgáltatások a E9/a,b pontjaihoz kerülnek).

C5. Használt-e tárhelyet az interneten dokumentumok, képek, zene, video, vagy egyéb fájlok (pl.: Google Drive, Dropbox, Windows Onedrive iCloud, Amazon Cloud Drive) **tárolására magáncéllal az elmúlt 3 hónapban?**

Azok válaszolják meg, akik az elmúlt 3 hónapban használták az internetet, C1 kérdésre 1-et jelöltek.

A kérdés személyre szabott internet szolgáltatások használatára irányul. Azt akarjuk tudni, hogy aktívan használ-e online, felhő alapú tárhely alkalmazásokat, vagy sem és nem azt, hogy van-e ezekhez hozzáférési lehetősége. A felsorolt angol elnevezések, az ebben a kategóriában elérhető legnépszerűbb szolgáltatások megnevezései

C6. Végezte-e az alábbi tanulási tevékenységek bármelyikét az interneten képzési, szakmai, vagy magáncéllal az elmúlt 3 hónapban?

Azok válaszát kérjük, akik C1-nél 1-et jelöltek, tehát 3 hónapon belüli internet használatot jeleztek. Több válasz is adható

A kérdés a távtanulás terjedését és tevékenységeit méri.

Értelmezése viszonylag egyszerű, különösebb magyarázatot nem igényel.

C7. Használt-e bármilyen weboldalt, vagy alkalmazást annak érdekében, hogy szállásslolgáltatást, (szoba, apartman, ház, nyaraló) vegyen igénybe egy másik személytől, az elmúlt 12 hónapban?

Azok válaszát kérjük, akik C1-ben a „3 hónapon belül” (1) vagy a „több mint 3 hónapja, de 1 évnél nem régebben (2) választ adták.

Több válasz is jelölhető, de a c) válasz az a) és b) válasszal, illetve a) vagy b) válasszal egyszerre nem jelölhető.

A kérdés egy viszonylag új, a szélessávú internet használattal összefüggő jelenség mérésére irányul, ami szállásfoglalásban is terjed. Ennek lényege, hogy bizonyos közvetítő weboldalak segítségével a szállásadók felkínálják átmenetileg ki nem használt ingatlanukat szálláskeresőknél (pl.:AIRBNB)

C8. Használt-e bármilyen weboldalt, vagy alkalmazást annak érdekében, hogy szállítási szolgáltatást (pl.: gépkocsi) vegyen igénybe egy másik személytől, az elmúlt 12 hónapban?

Azok válaszát kérjük, akik C1-ben a „3 hónapon belül” (1) vagy a „több mint 3 hónapja, de 1 évnél nem régebben (2) választ adták.

Több válasz is jelölhető, de a c) válasz az a) és b) válasszal, illetve a) vagy b) válasszal egyszerre nem jelölhető.

A kérdés az előző kérdésben már leírt új jelenség mérésére irányul, csak nem a szállás szolgáltatás, hanem a szállítási (elsősorban személyszállítási) szolgáltatás területén (Pl.: Oszkár Telekocsi).

D modul

E - Közigazgatás

Ez a modul azokra az interneten keresztül létesített elektronikus kapcsolatokra kérdez, amelyek az állampolgárok és közhivatalok, közintézmények között jönnek létre. A kézzel írt e-maileken keresztüli kapcsolatok nem sorolhatók ide.

Ideértve azokat a weboldalakat, melyek az alábbi területekre vonatkoznak: állampolgári kötelezettség (pl. adóbevallás, lakcímváltozás bejelentés), állampolgári jogok (pl. szociális ellátás), hivatali okmányok (pl. személyi igazolvány, születési anyakönyvi kivonat), közoktatási szolgáltatások (nyilvános könyvtár, információ állami iskolákról vagy egyetemről, beiratkozásról), állami egészségügyi szolgáltatások (állami kórházak szolgáltatásai).

Ezt a modult azok válaszolják meg, akik a C1 kérdésre az (1) vagy (2) választ jelölték, tehát 12 hónapon belül használták az internetet.

Az e-közigazgatás fogalma nem csak a kormányzati feladatokat ellátó hivatalokra, hatóságokra, helyi önkormányzatokra terjed ki, hanem a más központi költségvetésből finanszírozott, közfeladatokat ellátó közintézményekre is (pl.: közoktatási, egészségügyi intézmények stb.)

D1. Kapcsolatba lépett közhivatalokkal, vagy közintézményekkel magáncélból az interneten az utóbbi 12 hónapban az alábbi tevékenységek végzése céljából?

Azoktól kérjük a választ, akik a C1 kérdésnél 12 hónapon belüli használatot jeleztek, tehát 1, vagy 2-t jelöltek.

Több válasz is jelölhető. Kézzel gépelt e-mailek útján létrehozott kapcsolat nem tartozik ide, csak a honlapon keresztül létrejöttek.

- a) Információszerzés közhivatalok, vagy közintézmények honlapjairól a kormányzati, közintézményi önkormányzati oldalak megkeresését jelenti információszerzés céljából.
- b) Űrlapok letöltése a közhivatalok, vagy közintézmények honlapjáról: ügyintézéshez szükséges formanyomtatványok letöltése a hivatal honlapjáról, otthoni kitöltés céljából.
- c) Kitöltött űrlapok elküldése interneten keresztül a közhivataloknak, vagy közintézményeknek: akkor jelölhető, ha az internetes honlap felületén keresztül küldték el. Letöltött, kitöltött, kinyomtatott és postán esetleg e-mailen keresztül elküldött űrlapok nem tartoznak ide.

Ha a D1/c pontban **nem** a válasz, a kérdőív a **D2** kérdéssel folytatódik, egyéb esetben **E1**-gyel.

D2. Mi volt az oka annak, hogy nem küldött be kitöltött űrlapot interneten keresztül közhivatalnak az utóbbi 12 hónapban?

Azoktól kérjük a választ, akik a C1-ben 1 vagy 2-t jelöltek és akik D1/c kérdésre „nem” (0) választ adtak.

Az első válaszlehetőség a kérdés további menete szempontjából kiemelt jelentőségű. Ha az ok az volt, hogy „nem kellett benyújtania hivatalos beadványt” (tehát az a./pontra a válasz igen (1)), akkor az E1, egyéb esetben a b.) ponttól kell folytatni.

Ha igazak az állítások 1-et, ha nem igazak 0-t kell a kódkockába írni. Ha a b)- f) válaszlehetőségek egyikét sem jelölték igennel, akkor lehet a g) alternatívát igennel jelölni.

E modul

Elektronikus kereskedelem

A következő kérdések az áruk és/vagy szolgáltatások interneten keresztüli vásárlására irányulnak. A vásárlások magán használati célúak és bármely eszközön megvalósulhatnak (asztali, hordozható vagy kézi számítógépen, beleértve a mobil vagy okostelefont). A vásárlás az áruk és/vagy szolgáltatások fizetés ellenében történő jogilag kötelező érvényű megrendelését jelenti, de a fizetésnek nem kell feltétlenül online megvalósulnia. Kézzel írt e-mailen, SMS-en, vagy MMS-en keresztüli megrendelés nem tartozik ebbe a körbe. A weboldalakon és app-okon (alkalmazási szoftverek) keresztül bonyolódó megrendelések tartoznak ide.

A "E" modult azok válaszolják meg, akik már használtak életük során internetet, tehát a C1 kérdésre 1, 2 vagy 3-at jelöltek.

E1. Mikor vásárolt, vagy rendelt utoljára árut és/vagy szolgáltatást az interneten keresztül magáncélra?

Azoktól kérünk választ, akik a C1-ben 1,2, vagy 3-at jelölték, tehát használtak már valamikor internetet.

Szűrőkérdés. Csak egy válasz adható.

Az **(1) (2) (3)** jelű válaszok valamelyikét csak azok jelölik meg, akik **rendeltek már valaha** árut interneten akkor is, ha a rendelés nem saját célra, hanem valakinek a kérésére történt. Akik a rendeléssel **valakit megbíztak**, tehát nem maguk intézték a rendeléssel, a **soha** választ jelölik meg. A 3 hónapos és 3-12 hónap között rendelők és (1)-et és (2)-t jelölők a E2-vel folytassák.

A több mint 1 éve (3), és a „soha” választ adók az E9-el folytassák, kivéve ha C1-ben is „több mint egy éve (3) volt a válaszuk, ez esetben az E10-el folytassák a kérdőívet.

A tranzakció időpontjának az áru/szolgáltatás megrendelésének, nem pedig a leszállításának ideje számít.

Nem számít internetes megrendelésnek, ha a megrendelést nem az eladó honlapján található — megrendelések céljára létesített — e-mail kapcsolatról küldték, ugyancsak nem számítanak az SMS-ek és MMS-ek. Csak a magáncélú megrendeléseket lehet figyelembe venni. Az internetről ingyen beszerezhető termékek/szolgáltatások nem számítanak!

E2. Milyen árut és/vagy szolgáltatást rendelt magáncélra az interneten keresztül az utóbbi 12 hónapban?

Azok választát kérjük, akik C1-ben egy éven belüli internet használatot jeleztek, 1-et, vagy 2-t jelöltek és E1-re is (1) –et, vagy (2)-t jelöltek

- a) Élelmiszer
- b) Háztartási eszköz
- c) Gyógyszer
- d) Ruházat, sportfelszerelés
- e) Számítógépes hardver
- f) Elektronikai cikkek
- g) Telekommunikációs szolgáltatások
- h) Szállásfoglalás (szálloda stb.)
- i) Egyéb, utazási előkészületekhez kapcsolódó rendelések
- j) Jegyvásárlás
- k) Filmek, zenék
- l) Könyv, magazin, újságok, (beleértve az e-könyveket is)
- m) Távoktatási (e - learning) anyagok

n) Videojáték szoftverek, egyéb számítógépes szoftverek és/vagy új frissített verziók (upgrade)

o) Egyéb

a) Élelmiszer: ide sorolandók az élelmiszerek, valamint a napi közszükségleti cikkek, mint pl. tisztasági szerek, dohányárúk, kozmetikai szerek és a virág. Ugyancsak ide tartoznak az italfélék is. A napi és hetilapok, folyóiratok nem sorolandók ide.

b) Háztartási eszköz (pl.: bútor, játék is, viszont elektronikai cikkek kizárva), ide értendők a bútorok, a játékok, a kerti bútorok és eszközök, a növények, a műtárgyak, a művészeti termékek, a gyűjtemények, a mosógép, a mikrohullámú sütő, a mosogatógép, a hajszárító stb. A szórakoztató elektronikai cikkek egy része pl.: számítógép hardver az „e”- be tartozik, más része az elektronikai cikkek pl.: kamera a „f”- be sorolandó.

c) Gyógyszer: mindenféle orvosság, antibiotikum, vitamin, stb., amelyek receptre, vagy recept nélkül kaphatóak.

d) Ruházat (pl. öv, ékszer), **sportfelszerelés**: ide tartoznak a cipők és a ruhafélék.

e) Számítógépes hardver: számítógépek, számítógép kiegészítők és tartozékok, perifériák.

f) Elektronikai cikkek (a digitális kamera és fényképezőgép is): ebbe a kategóriába tartozik pl. a digitális fényképezőgép és kamera, a mobiltelefon, a rádió, a televízió, a HIFI, a DVD-lejátszó, valamint a videó felvevő és - lejátszó is.

g) Telekommunikációs szolgáltatások (pl. TV programcsomagok megrendelése, internet-előfizetés, mobil vagy vezetékes telefon előfizetése, kártyás telefon egyenlegfeltöltése) Csak az ilyen típusú internetes megrendelések/előfizetések tartoznak ide, a vonatkozó számlák egyszerű kifizetése nem minősül internetes vásárlásnak.

h) Szállásfoglalás (üdülés): Az egyszerű szolgáltatáskeresés, vagy a kötelezettség nélküli foglalási tájékoztató nem tartozik ide.

i) Egyéb, utazási előkészületekhez kapcsolódó rendelések pl.: vonatjegyek, buszjegyek, autóbérlés. Az egyszerű szolgáltatáskeresés, vagy a kötelezettség nélküli foglalási tájékoztató nem tartozik ide.

j) Jegyvásárlás (színház, sportesemény stb.): ide tartoznak a zenei koncertre, hangversenyre, a mozielőadásra, a sporteseményre, a színházi előadásra és az ezekhez hasonló eseményekre történő jegyrendelések.

k) Filmek, zenék: ide tartoznak a DVD-k, a CD-k, a videó- és zenei kazetták, valamint a hasonló, film, zene, beszéd tárolására alkalmas eszközök. Ugyancsak ide értendők az online módon „leszállított” filmek és zenék is.

l) Könyv, magazin, újság, beleértve az e-könyveket is: ebbe a kategóriába tartoznak a hírlevél előfizetések és egyéb hasonló, nem ingyenes előfizetések is.

m) Távoktatási (e - learning) anyagok Oktatási célú CD-ROM-ok, multimédiás tananyagok

n) Videojáték szoftverek, egyéb számítógépes szoftverek és új frissített verziók (upgrade) ebbe a csoportba tartoznak a számítógép működéséhez szükséges szoftverek, a felhasználói programok

Upgrade: Egy korábbi, kisebb tudású változat helyettesítésére tervezett szoftver vagy hardvereszköz. Szoftverek esetében az upgrade általában csak verziószámában különbözik elődjétől, míg hardverek esetében minden régebbi eszköz egy nagyobb kapacitású, gyorsabb, vagy többet tudó változatra cserélése upgrade - nek tekinthető. A szoftvereknek sokszor árulják kifejezetten upgrade változatát is, amelyet azok vehetnek meg, akik a termék már egy korábbi változatával rendelkeznek. Az upgrade változat általában jóval olcsóbb, mint a nem-upgrade jelölésű kiszereles, és célja, hogy megakadályozza a vásárlók váltását másik, konkurens termékre.

o) Egyéb: ide tartozik minden más, az előző válaszlehetőségek között nem említett áruk és szolgáltatások interneten keresztül történő igénybevétele, megrendelése (pl. információszolgáltatás ellenérték fejében adatbázisból, ékszer, rajongói relikviák, stb.).

E4. Magáncélú internetes vásárlásai során kitől vásárolta az árukat vagy szolgáltatásokat az utóbbi 12 hónapban?

Azok válaszát kérjük, akik C1-nél 12 hónapon belüli internet használatot jeleztek (1 vagy 2-t jelöltek és az elmúlt 12 hónapban vásároltak az interneten keresztül, E1-nél 1-t vagy 2-t jelöltek.

Több válasz is jelölhető.

Multinacionális társaságok hazainak tekinthetőek, ha a weboldalon fel van tüntetve, hogy céggént, címmel regisztrálva lettek Magyarországon. A külföldi tulajdonú cég, melynek kereskedelmi ügyletei és értékesítő irodái vannak Magyar- országon szintén hazai eladónak minősül.

A E4/b és c pontjánál egy feljövő ablakban meg fog jelenni egy segítő lista, amely az uniós országokat fogja felsorolni annak érdekében, hogy könnyebb legyen az országok beazonosítása.

E6. Hányszor rendelt, vagy vásárolt árut, vagy szolgáltatást az Interneten keresztül saját használatra az elmúlt 3 hónapban?

Azok válaszát kérjük, akik E1-nél 1-et jelöltek, vagyis akik 3 hónapon belüli interneten vásárlók. Csak egy válasz adható.

Ennél a kérdésnél, **eltérően a modul legtöbb kérdésének időtávjától**, a 12 hónapról váratlanul a 3 hónapra térünk át. Ennek oka, hogy ennél a kérdésnél olyan konkrét mennyiségi adatot kérünk, amelyiknél az emlékezetre kell hagyatkoznunk, nem feltételezhetjük, hogy megbízható választ kapunk az elmúlt 12 hónapra. A másik ok a szezonális hatás kiszűrése, ha 3 hónapra kérdezzük az túl rövid szakasz ahhoz, hogy megjelenjen benne, az egyes évszakokra jellemző szezonális ingadozás torzító hatása. Ugyanez az oka annak, hogy az A7-es kérdésnél is 3 hónapos visszatekintést alkalmazunk

A kérdés az internetes vásárlás mennyiségét gyakoriságát próbálja megragadni.

E7. Becslése szerint mennyit költött áruk, vagy szolgáltatások vásárlására az interneten keresztül (a részvények és egyéb pénzügyi szolgáltatásokra fordított összeg kivételével) saját célra az elmúlt 3 hónapban?

Azok válaszát kérjük, akik E1-nél is 1-et jelöltek, vagyis akik 3 hónapon belüli interneten vásárlók. Csak egy válasz adható, de a kérdés két részre oszlik. Az első részben egy egyösszegű becslést kérünk az adatszolgáltatótól, ha azt nem válaszolja meg, akkor megjelenik a kérdés második része az osztályközökkel való becslés. Tehát, amennyiben nem tud, vagy nem akar az egyösszegű becslésre válaszolni, akkor az osztályközök közül kérjük meg egy kiválasztására. A kérdés a jelenség mennyiségi közelítésére törekszik.

E8. Szembesült-e az alábbi problémák bármelyikével áruk, vagy szolgáltatások vásárlása vagy megrendelése során, az elmúlt 12 hónapban?

Azok válaszát kérjük, akik E1-nél 1-et vagy 2-t jelöltek tehát rendeltek interneten az elmúlt 12 hónapban. Több válasz is adható.

Amennyiben az utolsó „j” válaszlehetőségre „igen” (1) a válasz, akkor az összes többi válasz lehetőségnek a)-tól, i)-ig nem (0) választ kell tartalmaznia, mert ez azt jelenti, hogy „nem találok semmilyen problémával”. Amennyiben nem nemleges (0) a válasz ez azt jelenti, hogy találok a fenti problémák némelyikével, tehát az a)-tól, i)-ig válasz lehetőségek közül legalább egynek, vagy többnek igen (1) választ kell tartalmaznia.

F modul

Digitális készségek

A modul kérdései azokra vonatkoznak, akik az elmúlt 12 hónapban használtak internetet, vagyis a C1 kérdésnél 1-et, vagy 2-t jelöltek.

A válasz lehetőségek egyértelműek. Aki nem érti az valószínűleg nem végezte még az adott tevékenységet.

Kiegészítő háztartási kérdés

K1. A háztartásban élők együttes havi nettó jövedelme melyik intervallumba esik?

A háztartásban élők együttes havi nettó jövedelmét a háztartás egészére vonatkoztatva kell megadni (össze kell adni a háztartás tagjainak nettó jövedelmét, és az így kapott összeget kell a megfelelő intervallumhoz besorolni).

A nettó jövedelem kérdését (a válaszadás érdekében) minél egyszerűbben kell megközelíteni. Egy család rendszerint tudja, mennyi pénz áll rendszeresen havonta rendelkezésére, ezt kell válaszként megjelölni. **Nagyon fontos adat, lehetőség szerint el kell érni, hogy megválaszolják**, mert a kapott háztartási adatokat ennek figyelembevételével jövedelmi negyedek szerint tovább bontjuk a feldolgozás során.

Ha valaki kérdéseket tenne fel, hogy ezt vagy azt a jövedelemtételt beszámítsa-e magyarázatként néhány kiegészítő információt adunk a nettó jövedelem kiszámításához:

- a **fizetett alkalmazottak** esetében azt az összeget kell figyelembe venni, amit hazavisz, tehát a bruttó fizetésből le kell vonni a TB - járulék, az adóelőleg és egyéb kötelező levonások együttes összegét;
- a rendszeresen kapott pótlékokat, díjakat, esetleg borraavalót, jutalékot szintén **be kell számítani**;
- az olyan pótlékokat, kifizetéseket, amelyeket nem kapnak rendszeresen **nem kell** figyelembe venni akkor sem, ha a vizsgált időszakban felmerültek;
- eseti bevételeket **nem kell** figyelembe venni, csak azokat, amelyekre a háztartás rendszeresen számíthat; ezzel szemben a *rendszeres természetbeni juttatásokat*, ahol megoldható, a jövedelembe **be kell** számítani;
- a **vállalkozók** havi jövedelmének becslése elég nehéz, a válaszadót meg kell kérni, hogy próbálja meg megbecsülni azt az összeget, amely havi átlagban rendelkezésére áll;
- a **járadékok, segélyek** – mint a nyugellátmány, a betegségi, a rokkantsági nyugdíj, a munkanélküli segély stb. – esetében az adatfelvételt megelőző utolsó havi összeget kell figyelembe venni (vagy ha a becslés könnyebb az előző 3 hónap átlagát).

K2. A kérdés technikai, amely előre szeretné felmérni az internetes adatszolgáltatásra vonatkozó igényeket, hogy igény esetén a hivatal időben dönthessen az esetleges átállásról.

A kérdezőbiztos megjegyzései a felvétellel kapcsolatban

K3. A kérdés annak felmérésére irányul, mennyire megbízható a laptopos rendszer működése, milyen gyakori a laptopok meghibásodása, így a tartalék papír kérdőívek iránti igény is pontosabban becsülhető.

K4. „A háztartás elérhetősége” kérdés kitöltése értelemszerű.

A KÉRDEZŐBIZTOS TEENDŐI AZ ADATFELVÉTEL BEFEJEZÉSE UTÁN

A kérdezőbiztos az adatfelvételt követően ellenőrizze a kérdőív kitöltöttségét, szükség esetén pótolja a hiányzó válaszokat.

A felülvizsgálat a következőkre mindenképpen terjedjen ki:

- a címen található minden háztartásról kitöltötte-e a kérdőívet,
- felvette-e a háztartásba tartozó valamennyi személy alapadatait,
- helyesen jegyezte-e be az egyéni válaszadó (B-F modulok) azonosító adatait,
- a kérdőív kérdéseit az ugrások figyelembevételével megválaszolták-e.

Laptopos kitöltés esetében a program automatikusan ki fogja tölteni a kérdőív 1. oldalán a „*Megválaszolt modulok*” elnevezésű négyyszöget. Manuális, hagyományos kitöltésre csak a papírkérdőívek esetében lehet szükség, amennyiben olyan probléma áll elő, ami lehetetlenné teszi a laptopos megoldást.

Ugyanez a helyzet a „*kérdőív kitöltésére fordított idő*” bejegyzésével kapcsolatosan, laptopos esetben a program ezt automatikusan kitölti, hagyományos módszert itt is csak rendkívüli helyzetben, papírkérdőív esetén kell alkalmazni. Itt figyelembe kell venni a kitöltésre fordított időbe beleszámít a tájékoztatásra és meggyőzésre fordított idő is. Ennek mérése csak úgy lehetséges, ha a programot a kérdezőbiztos elindítja rögtön a beszélgetés elején.

ELLENŐRZÉS

A kérdezők munkáját **rendszeresen** ellenőrizzük az adatfelvétel során, részben a kitöltött **kérdőívek** alapján, részben az **adatszolgáltatók** utólagos megkérdezésével. Erre Ön is hívja fel válaszadójának figyelmét: a tapasztalatok szerint ez növeli a kérdezői munka tekintélyét, a felmérés komolyságának, hivatalosságának elismerését az adatszolgáltatók körében.

EREDMÉNYES, JÓ MUNKÁT KÍVÁNUNK!

A HÁZTARTÁS FOGALMA

A „HÁZTARTÁS”

Kik tartoznak a háztartás tagjai közé?

A háztartás állhat egy vagy több családból és az azokkal együtt élő rokon vagy nem rokon személyekből, de közös háztartásban élhetnek családot nem képező rokon vagy nem rokon személyek is, pl. testvérek, valamelyik szülő elvált gyermekével, nagyszülő unokával, barátok (ún. nem család háztartások). Az egyedülálló egy háztartást alkot. Nem tartozik a háztartáshoz sem az albérlő, sem a háztartási alkalmazott. Ők minden esetben külön-külön háztartást alkotnak.

Határesetek kezelése

A háztartás tagjai közé sorolandók azon személyek, akik hosszabb-rövidebb ideig ugyan a háztartástól távol élnek, de a jövedelmi-fogyasztói közösségből nem váltak ki:

- a rövidebb ideig (üdülés, látogatás, külföldi kiküldetés v. kórházi ápolás miatt) távol lévők,
- a más helységben – esetleg átmenetileg külföldön – dolgozók, ha időnként hazajárnak, a háztartás egészének jövedelméhez keresetükkel hozzájárulnak,
- a huzamosan külföldön dolgozó személy, ha ő a háztartásfő, és a háztartás rendelkezik a keresetével,
- a távol lévő (albérletben, kollégiumban, rokonnál élő, esetleg külföldön lakó) tanulók, ha anyagi ellátásukról elsősorban az adatszolgáltató háztartás gondoskodik,

A háztartással együtt élő, határesetet képező személyek közül a háztartás tagjai közé számítjuk:

- a háztartással együtt élő, olyan eltartási szerződéses eltartottat, aki természetbeni ellátást kap az eltartótól, külön kiadásait pedig az eltartóéval együtt számba lehet venni,
- a háztartásban élő állami gondozottat (családi állása nem „gyermek”, hanem „nem rokon” személy).

Nem sorolandók a háztartás tagjai közé:

- azok, akik tanulás vagy munkavégzés miatt huzamosan külföldön tartózkodnak,
- azok, akik átmenetileg tartózkodnak a háztartásnál (pl. rokonlátogatás céljából),
- olyan, általában rokon személyek, akik tanulás vagy munkavégzés miatt laknak ingyenesen (nem albérlőként) az adatszolgáltató háztartásnál, de ellátásukról nem a háztartás, hanem máshol élő családjuk gondoskodik,
- a szabadságvesztésre ítélt személyek,
- az albérlők,
- a háztartási alkalmazottak.

Ábragyűjtemény

1. ADSL

2. Betárcsázós modem

3. E-book-reader

4. GPRS mobil modem

5. Hotspot helyszín

6. Ipad

7. ISDN

8. Játékkonzol

9. Kábelmodem

10. Laptop

11. LCD tv

12. Mp3 lejátszó

13. Netbook

14. Műholdas internet

15. Optikai kábel

16. Palmtop

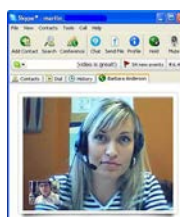
17. PDA

18. PLC adapter

19. Projektoros tv

20. Skype

21. Tablet

22. UMTS mobil 3G

23. USB kulcs 3G

24. Voip

25. WiFi

26. WiMax

2.sz melléklet

Forrás: morguefile.com, flickr.com

3. sz. melléklet

Szűkített országnév-lista ország-elnevezés szerint ABC - sorrendben (EU kódok)

AF	Afganisztán	EE	Észtország
AL	Albánia	ET	Etiópia
DZ	Algéria	FI	Finnország
US	Amerikai Egyesült Államok Puerto Ricót is beleértve	TF	Francia Déli Területek
VI	Amerikai Virgin-szigetek	PF	Francia Polinézia
AD	Andorra	FR	Franciaország
AO	Angola Cabindát is beleértve	PH	Fülöp-szigetek
VA	Apostoli Szentszék (Vatikán)	GA	Gabon
AR	Argentína	GM	Gambia
AU	Ausztrália	GH	Ghána
AT	Ausztria	GI	Gibraltár
AZ	Azerbajdzsán	GR	Görögország
BS	Bahama-szigetek	GL	Grönland
BH	Bahrein	GE	Grúzia
BD	Banglades	GT	Guatemala
BY	Belorusz ismertebb nevén: Fehéroroszország	GN	Guinea
BE	Belgium	GY	Guyana
BJ	Benin	HT	Haiti
BT	Bhután	NL	Hollandia
GW	Bissau-Guinea	HN	Honduras
BO	Bolívia	HK	Hongkong
BA	Bosznia és Hercegovina	HR	Horvátország
BW	Botswana	IN	India
BR	Brazília	ID	Indonézia
VG	Brit Virgin-szigetek	IQ	Irak
BN	Brunei Darussalam Állam ismertebb nevén: Brunei	IR	Iráni Iszlám Köztársaság
BG	Bulgária	IE	Írország
BF	Burkina Faso	IS	Izland
BI	Burundi	IL	Izrael
CL	Chile	JM	Jamaica
CY	Ciprus	JP	Japán
CR	Costa Rica	YE	Jemen korábban: Észak-Jemen és Dél-Jemen
TD	Csád	JO	Jordánia
CZ	Cseh Köztársaság	KY	Kajmán-szigetek
DK	Dánia	KH	Kambodzsza
ZA	Dél-Afrika	CM	Kamerun
DM	Dominika	CA	Kanada
DO	Dominikai Köztársaság	QA	Katar
DJ	Dzsibuti	KZ	Kazahsztán
EC	Ecuador a Galapagos -szigeteket is beleértve	KE	Kenya
GQ	Egyenlítői-Guinea	CN	Kína
AE	Egyesült Arab Emírségek	KG	Kirgiz Köztársaság
GB	Egyesült Királyság, Nagy- Britannia, Észak-Írország,	CO	Kolumbia
EG	Egyiptom	CG	Kongó
CI	Elefántcsontpart	CD	Kongói Demokratikus Köztársaság korábban: Zaire
ER	Eritrea	KR	Koreai Köztársaság (Dél-Korea)
		KP	Koreai Népi Demokratikus Köztársaság (Észak-Korea)

XK	Koszovó		
CF	Közép-afrikai Köztársaság	PG	Pápua Új-Guinea
CU	Kuba	PY	Paraguay
KW	Kuvait	PE	Peru
LA	Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság	PT	Portugália az Azori-szigeteket és Madeirát is beleértve
PL	Lengyelország	RO	Románia
LS	Lesotho	RW	Ruanda
LV	Lettország	ST	Sao Tomé és Príncipe
LB	Libanon	SB	Salamon-szigetek
LR	Libéria	SV	Salvador
LY	Líbiai Arab Szocialista Népi Közösség	SM	San Marino
LI	Liechtenstein	SC	Seychelle-szigetek
LT	Litvánia	SL	Sierra Leone
LU	Luxemburg	ES	Spanyolország, Baleár-szigetek, Kanári-szigetek
MK [1]	Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	LK	Srí Lanka
MG	Madagaszkár	SR	Suriname
HU	Magyarország	CH	Svájc
MO	Makao, MP, Észak-Marianna- szigetek	SE	Svédország
MY	Malajzia	SA	Szaúd-Arábia
MW	Malawi	SN	Szenegál
MV	Maldív-szigetek	SH	Szent Ilona
ML	Mali	XS	Szerbia
MT	Málta, Cominót és Gozót is beleértve	SG	Szingapúr
MA	Marokkó	SY	Szíriai Arab Köztársaság ismertebb nevén: Szíria
MR	Mauritánia	SK	Szlovákia
MU	Mauritius	SI	Szlovénia
PS	Megszállt Palesztin terület	SO	Szomália
MX	Mexikó	SD	Szudán
MM	Mianmar korábban: Burma	SZ	Szváziföld
MD	Moldovai Köztársaság ismertebb nevén: Moldávia	TJ	Tádzsikisztán
MN	Mongólia	TW	Tajvan
ME	Montenegró	TZ	Tanzániai Egyesült Köztársaság
MZ	Mozambik	TH	Thaiföld
NA	Namíbia	TG	Togo
DE	Németország	TO	Tonga
NP	Nepál	TR	Törökország
NI	Nicaragua a Corn-szigeteket is beleértve	TT	Trinidad és Tobago
NE	Niger	TN	Tunézia
NG	Nigéria	TV	Tuvalu
NO	Norvégia	TM	Türkmenisztán
IT	Olaszország	UG	Uganda
OM	Omán	NZ	Új-Zéland
RU	Orosz Föderáció	UA	Ukrajna
AM	Örményország	UY	Uruguay
PK	Pakisztán	UZ	Üzbegisztán
PA	Panama a korábbi Csatorna- övezetet is beleértve	VE	Venezuela
		VN	Vietnam
		ZM	Zambia
		ZW	Zimbabwe